

Års- och hållbarhets- redovisning för räkensårsåret 2022

HÄSLEHOLM MILJÖ AB
VI BRINNER FÖR EN HÅLLBAR FRAMTID

Innehåll

Inledning	3
VD-ord	4
Ägarstruktur och juridisk form	6
Uppdrag och affärsområden	6
Bolagsstyrning och verksamhetsuppföljning	7
Strategi 2030	7
Bolagsövergripande mål	8
Strategiska prioriteringar och strategiska aktiviteter	9
Andra viktiga händelser under året	13
Hållbarhetsrapportering	14
Väsentliga hållbarhetsaspekter	15
Bolagets hållbarhetsmål	15
Hållbarhetsstyrning	16
Miljö	16
Personal	20
Sociala förhållanden	20
Respekt för mänskliga rättigheter	21
Motverkande av korruption	21
Hållbarhetsrisker och dess hantering	22
Intressentdialog	23
Personal	24
Kompetensförsörjning	24
Personalomsättning	24
Systematiskt arbetsmiljöarbete	25
Arbetsmiljömål	26
Friska medarbetare	26
Likabehandling, jämlikhet och mångfald	28
Förvaltningsberättelse	30
Inledning	30
Ägarstruktur och juridisk form	30
Uppdrag och affärsområden	30
Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter räkenskapsårets utgång	31
Viktiga externa faktorer som påverkat bolagets ställning och resultat	32
Speciella omständigheter som i särskilt hög grad rör bolaget	32
Hållbarhetsupplysningar	33
Omsättning, resultat och marknad	35
Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer	36
Användande av finansiella instrument	37
Tillstånds- och allmänpliktig verksamhet enligt miljöbalken	37
Flerårsöversikt	39
Förändring av eget kapital	39
Förslag till vinstdisposition	39
Resultaträkning	40
Balansräkning	41
Balansräkning fortsättning	42
Kassaflödesanalys	43
Noter	44

Inledning

Styrelsen och verkställande direktören för Hässleholm Miljö AB, organisationsnummer 556555-0349, avger följande års- och hållbarhetsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Års- och hållbarhetsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

VD-ord

Starkt resultat

2022 var ett starkt år ur ett ekonomiskt perspektiv för Hässleholm Miljö. Det goda resultatet beror framför allt på ett starkt inflöde av massor till HKC, god tillgänglighet på våra värmearläggningar, samt höga elpriser, vilket varit gynnsamt för vår elproduktion. Vi förväntar oss fortsatt höga elpriser en tid framöver, samtidigt som kostnaderna i verksamheten stiger kraftigt, något som vi behöver ta med i den långsiktiga planeringen.

Vårt ständiga miljöarbete

Hässleholm Miljö driver aktivt omställningen till ett hållbart samhälle inom Hässleholms kommun. Genom vår verksamhet minskar vi koldioxidutsläppen, ökar återanvändningen och förebygger uppkomsten av avfall. Medveten dialog med våra kommuninvånare är en viktig grundpelare i arbetet. I jämförelse med övriga Sverige är Hässleholms kommun bland de främsta 25 kommunerna i Svensk Avfallsranking. Jag vill gärna tro att det är samverkan mellan Hässleholm Miljö och kommuninvånarna som gett det resultatet.

Miljöarbetet är långsiktigt och därför behöver medvetenheten om betydelsen av miljöarbete börja tidigt. Visste ni att det är över 1 000 organisationer runt om i Sverige använder sig av våra Sopsamlarmonster? Men även så långt bort som i USA och Thailand finns för- och grundskolor som använder vårt koncept i sin pedagogiska verksamhet.

Offensiva satsningar på klimatet

Våra investeringar bidrar till att ytterligare förbättra miljön såväl i kommunen som inom regionen. Under året initierade vi en av de största miljöinvesteringarna i Hässleholms kommun på senare tid. Nämligen en anläggning för rökgasrening, rökgaskondensering och vattenrening kopplat till vår avfallspanna på Beleverket i Hässleholm. Investeringen innebär att vi kommer kunna minska vår påverkan på miljön och reducera vattenförbrukningen i produktionen samtidigt som vi tar tillvara på värmen i rökgasen och höjer anläggningens prestanda. Vi märker av ett stort intresse från nya kunder som vill ansluta sig till fjärrvärmenätet. Med väldigt varierande elpriser är vi glada att kunna erbjuda en värmekälla med stabil och förutseende prisutveckling.

Under 2022 initierade Hässleholm Miljö ett stort investeringsprogram inom VA-verksamheten för att modernisera och klimatanpassa våra VA-anläggningar. Gamla ledningar, växande samhällen, klimatförändringar och ökande krav innebär att ledningsnät och anläggningar behöver förnyas, byggas ut och anpassas efter dagens och framtidens behov. Arbetet med att framtidssäkra Hässleholms kommuns vatten och avloppsinfrastruktur är ständigt pågående. Men i och med vårt investeringsprogram så tredubblar vi nu takten på förnyelsen.

På vårt Kretsloppscenter i Vankiva har utvecklingen av anläggningen för rening av oljehaltigt vatten, OP2, fortsatt. Den nya anläggningen innebär stora miljövinster och när den är fullt utbyggd ser vi flera synergier. Vi kommer kunna ta emot större mängder förorenat vatten, rena det och avsätta restprodukterna internt på anläggningen. Då maximerar vi både de miljömässiga och ekonomiska vinsterna med behandlingen och slipper dyra långväga transporter som ger upphov till utsläpp. Den största delen av det farliga avfall som inkommer till anläggningen kan släppas ut igen i vår recipient, som ett rent vatten. Detta skapar en lokal cirkularitet i processen.

Öppet hus

Den 1 oktober firade vi att fjärrvärmen fyllde 50 år med att bjuda in allmänheten till Öppet Hus på Beleverket i Hässleholm. Våra fjärrvärmesystem är något vi alla ska vara glada och stolta över. Det är den enskilt största miljöförbättrande åtgärd som genomförts inom kommunen. Oljepannor har ersatts med fjärrvärme och tillsammans med våra kunder har vi kunnat minska på koldioxidutsläpp och andra föroreningar som påverkat vår närmiljö. I 50 år har vi strävat efter att göra det enklare att

leva och verka hållbart. Med all säkerhet kommer vi fortsätta att värma upp hem, skolor och företag i minst 50 år till.

Våra medarbetare – vår främsta resurs

I alla stora satsningar som initieras och växer fram, är det lätt att glömma bort skillnaden vi gör varje dag. Jag har nu arbetat i drygt tre månader och det är tydligt att våra medarbetare är vår främsta resurs.

På HMAB har vi oerhört engagerad personal! Företagsklimatet är vänligt och jag har mötts av ett välkomnande och hjärtligt bemötande överallt under min tid i bolaget. Vår samhällsviktiga verksamhet drivs av människor som vill skapa värde för kommuninvånarna och bidra till hållbar utveckling. Tillsammans med hög kompetens och en stor portion lyhördhet och handlingskraft skapar vi förutsättningar för en hållbar livsstil som är smart på både kort och lång sikt.

En omvärld i stark förändring

År 2022 blev i många avseende en förlängning av pandemi-åren. Rysslands invasion av Ukraina, kostnadsökningen, ränteökningen, samt bristen på komponenter och reservdelar påverkar även Hässleholm Miljö. Effekterna märker vi av i bristande tillgång och stigande priser på kemikalier och annat material till våra processer, ökande pris på biobränslen och avfall samt högre räntor i ett företag med stora anläggningstillgångar driver även våra kostnader. Vi har ett viktigt arbete framför oss att balansera dessa olika faktorer så att vi på ett bra sätt även framöver kan arbeta tillsammans med Hässleholms kommun och dess kommuninvånare för en mer hållbar framtid.

VD, Mats Didriksson

Ägarstruktur och juridisk form

Hässleholm Miljö AB är ett helägt kommunalt aktiebolag till Hässleholms Kommun.

Bolagets styrelse utses av Kommunfullmäktige i Hässleholms kommun. Företrädare för bolaget och dess styrelse genomför löpande planerings- och uppföljningssamtal med ägaren om verksamhetsfrågor och ekonomi.

Bolaget har sitt säte i Hässleholm och bedriver verksamhet inom Hässleholms Kommun.

Uppdrag och affärsområden

Enligt verksamhetsföremål i bolagsordningen vill kommunen, genom sitt ägande i bolaget, integrera och utveckla energi-, avfalls- och vatten och avloppsverksamheter i kommunen samt medverka i utvecklingen av ett hållbart samhälle (Enligt verksamhetsföremål i bolagsordningen).

Verksamheten omfattar tre uppdrag: renhållning, allmän vatten- och avloppsförsörjning och energi. Dessa uppdrag genomförs i fyra affärsområden: Vatten och Avlopp (VA), Fjärrvärme, Hässleholms Kretsloppscenter (HKC) och Renhållning.

Affärsområde VA ansvarar för att producera och distribuera dricksvatten, transportera och rena spillvatten samt avleda dagvatten. Arbetet går ut på att säkra och utveckla drift och leverans så att kommunens behov av VA-tjänster fungerar nu och i framtiden. Affärsområdet servar drygt 40 000 av kommunens invånare med dricksvatten via 15 vattenverk, driver ett 120-tal pumpstationer och 15 reningsanläggningar med olika kapacitet och funktion, från små anläggningar för 200 personer till Hässleholms reningsverk med en kapacitet för 45 000 personer. Reningsanläggningarna runt om i kommunen bidrar till att hålla sjöar och vattendrag rena och friska. Producerad mängd dricksvatten år 2022 var 3 801 189 (3 678 613) m³ och behandlad mängd spillvatten 5 869 925 (4 480 000) m³. Bolaget tar fram utredningar och beslut enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster för kommunens beslutade VA-utbyggnadsplan.

Fjärrvärme är en verksamhet som verkar på en konkurrensutsatt lokal värmemarknad med ca 2 800 anslutna fastigheter vilka består av såväl villor som flerfamiljshus, industrier och kommersiella fastigheter. Bolaget har 2 450 kunder, varav 300 företagskunder. Fjärrvärmesystemet är helt baserat på förnybara och återvunna bränslen och erbjuder avfallsbehandlingstjänster för energiåtervinning av avfall på en konkurrensutsatt marknad. Energisystemet består av två fjärrvärmesystem, ett i Hässleholm och ett i Tyringe samt ett sammanlagt fjärrvärmenät på 174 539 km. Den årliga produktionen uppgick till 232 (251) GWh värme, av dessa såldes 194 (211) GWh, 24 % till privatkunder och 76 % till företagskunder. Elproduktion i kraftvärmepannan uppgick till 11,3 (9,2) GWh. Av dessa såldes 5,3 GWh och övrigt användes internt. 19 nya privatkunder och 5 företagskunder tillkom under året, 44 växlarbyten genomfördes och 3 nya trygghetsavtal tecknades. Cirka 1 800 m ledningar lades ner, varav 700 m är utbyte av gamla ledningar. Tillgängligheten, alltså den faktiska driften i relation till den planerade driften, var 99 %.

HKC är ett affärsområde som verkar på en konkurrensutsatt marknad. Aktiviteterna inom HKC är starkt kunddrivna där erbjudna tjänster är tydligt anpassade till marknadens behov och krav. Segmentet industriell avfallshantering har en stark koppling till konjunktur och övrig industriverksamhet. Affärsmodellen bygger till stor del på ett aktivt sälj- och marknadsarbete med uppbyggnad av kund- och försäljningskanaler. I syfte att komma in i kundens projekt i ett tidigare skede implementerades under året en ny projektmodell som också bidrog till bättre uppföljning av avfallsmottagningen. Året inleddes relativt svagt med en tydlig återhämtning under andra halvan av 2022. Under året togs det emot 235 000 ton industriavfall vilket är något mindre än 2021. Av dessa var drygt 130 000 ton (112 000) förorenade jordar, 12 000 ton (13 000) oljehaltigt vatten och slam och 22 000 ton (15 000) avfall från olika infrastrukturprojekt.

Renhållningsaffären ansvarar för samtliga processer som hanterar insamling och behandling av kommunalt avfall. Verksamheten finansieras genom avfallsavgifter som beslutas av kommunfullmäktig i en avfallstaxa. Affären finansieras genom avfallstaxan som ska täcka alla kostnader.

Hämtning av avfall hos villa-, fritidsabonnenter, flerfamiljshus och verksamheter genomförs till stor del i egen regi. Kommunalt avfall samlas in från 15 000 en- och tvåfamiljshus, 2 500 fritidshus och 9 000 hushåll i flerbostadshus samt 700 verksamheter. Fastighetsnära insamling av utsorterat avfall sker via 4-facks kärl till villor och fritidshus samt 1-facks kärl, container eller underjordsbehållare till flerfamiljshus och verksamheter. Grovavfall samlas in fastighetsnära eller via återvinningscentral. Insamlingen sker även genom sex återvinningscentraler (ÅVC) och en mobil återvinningspunkt (ÅVP). 6 000 enskilda avloppsanläggningar och 80 fettavskiljare i kommunen töms i egen regi medan fem latrinabonnemang samlas in på entreprenad. Genom informationsinsatser bidrar bolaget till utvecklingen av en ökad resurseffektivitet och återvinning hos verksamheter och medborgare. År 2022 insamlades 4 500 (4 400) ton brännbart avfall, 3 200 (3 400) ton matavfall till biologisk behandling och 3 000 (3 000) ton förpackningar till återvinning samt 10 000 (9 500) ton grovavfall. Återvinningscentralerna höll öppet i totalt 6 023 (6 152) timmar och tog emot 127 116 (131 960) besökare.

Bolagsstyrning och verksamhetsuppföljning

Verksamheten i HMAB styrs av bolagsordning, ägarpolicy, ägardirektiv samt av styrelsen fastställd Strategi 2030. Utifrån dessa styrdokument fastslår ledningen mål, budget och verksamhetsplaner. En övergripande planerings- och budgetprocess togs fram och genomfördes under året för att tydliggöra hur verksamhetsplan och budget hör ihop. Nästa år inkluderas hållbarhetsstyrning i processen.

Strategi 2030

Bolagsstrategin 2030, beslutades av styrelsen år 2020 och gäller för tre av fyra affärsområden. Verksamhetsstrategi HVAB 2022 som togs fram 2018 fungerade som styrdokument för VA-affären till och med 2022. Nästa år ska Strategi 2030 justeras för att omfatta även VA-affären. Strategins nulägesbeskrivning uppdaterades på en strategidag i december och ledningsgruppen beslutade att hållbarhetsmålen behöver tydliggöras och konkretiseras för att åstadkomma en bättre hållbarhetsprestanda som är i linjen med dagens krav och behov. Strategin ger en riktning för de närmaste tio åren.

Bolagsövergripande mål

För att följa upp förflyttningar mot de strategiska prioriteringarna som finns i Strategi 2030 finns det fyra bolagsövergripande mål med tillhörande KPIer (key performance indicator). En revidering planeras för nästa år i syfte att förbättra styrningen och öka nyckeltalens relevans.

KPI	Nuläget 2021	Mål för 2022	Utfall 2022	Kommentar
Kund – positiv trend för kundnöjdheten* inom alla kundgrupper.				
Fjärrvärme företag	79.5	i.u.*	i.u.*	
Fjärrvärme privat	71	i.u.*	i.u.*	
HKC	100	> 95	Genomfördes ej	
Renhållning	87.1	89	84 %	
VA		Göra mätning	Genomfördes ej	
Effektivitet – överträffa ägarens lönsamhetskrav. Skälvkostnadsenheter ska bära sina kostnader.				
Investeringsgrad	82 %	83 %	62 %	
RT	1 %	0,3 %	1,8%	
Resultat självkostnadsenheter	-4 Mkr	-17,3 Mkr	-24,2 Mkr	
Resultat övriga enheter	18 Mkr	14 Mkr	37,7 Mkr	
Miljö – andel återfört material ska öka varje år, på så sätt förflyttar vi oss uppåt i avfallstrappan.				
Renhet brännbart från hushållen**	64 %	67 %	63,2 %	KPI ska revideras för att bättre spegla miljömålet.
Medarbetare – engagerade medarbetare som trivs och bidrar till att utveckla företaget.				
HME-index***	72 %	74 %	Ingen HME-undersökning genomförd	Ingen mätning gjordes 2022 pga att avtalet löpte ut. Enkät skickas ut i början av 2023.

*i.u. (ingen uppgift) då mätningar för olika kundgrupper görs med olika intervall. Olika typer av kundundersökningar har genomförts för olika kundgrupper. För fjärrvärme används Svenskt Kvalitetsindex (SKI). För HKC och Renhållning används Kundnöjdhetsmätning RentNöje (Utredarna).

**Procentandelen anger andelen avfall i fraktionen brännbart (inkl. inert material) som är rätt sorterat. Mätningen görs genom plockanalyser, en metod för att ta reda på sammansättningen av avfall genom sortering i olika fraktioner.

***Hållbart medarbetarengagemang (HME) är ett totalindex som beräknas utifrån resultaten för de tre delindex motivation, ledarskap och styrning.

Strategiska prioriteringar och strategiska aktiviteter

HMAB har fyra strategiska prioriteringar för att nå bolagsmålen:

- Vi utvecklar kundnära tjänster och service.
- Vi effektiviserar och utvecklar våra produktionsmiljöer.
- Vi ökar vårt miljöfokus i hela bolaget.
- Vi skapar en gemensam företagskultur.

Under varje strategisk prioritering finns strategiska aktiviteter. Dessa fastställs av ledningen och finns i verksamhetsplanen för 2022–2023. Nedan beskrivs i vilken utsträckning som dessa aktiviteter genomfördes under året.

Utveckla kundnära tjänster och service

Strategiska aktiviteter (2022-2023)	Uppföljning
Utveckla en gemensam kundtjänst och IT-stöd	Delvis genomfört
Digitalisera för att öka möjlighet till självserie	Delvis genomfört
Strukturerar och utveckla kundmätningar för alla affärer	Ej genomfört

Efter fusionen med Hässleholms Vatten fanns två kundtjänstfunktioner. En gemensam kundtjänst formades under året samtidigt som arbetsprocesser kartlades för att tydliggöra ansvarsfördelningen och minska sårbarheten. Kommunikatörerna och miljöpedagogen organiserades i en egen enhet och tilldelades specifika affärsområden att jobba med för att åstadkomma bättre kvalitet i kommunikationsprocesser. Ett arbete som kvarstår är att uppdatera den grafiska profilen och mäta kommunikationens resultat. Utbildningar i kundbemötande genomfördes för chaufförer som kör renhållningsfordon, bolagets kundtjänst samt personalen på ÅVC.

”

”Vi är en samhällspartner som lyssnar på och samarbetar med våra kommuninvånare och kunder för att tillsammans skapa ett hållbart samhälle idag och imorgon.”

– HMABs varumärkesplattform

Under 2023 genomförs en förstudie för att få en bättre insikt i kundärendehanteringsprocessens behov av tekniskt understöd. Mätning av nöjdheten hos bolagets renhållningskunder genomfördes under året. En struktur för systematiska och återkommande kundmätningar, inkluderat intressentdialoger, kommer att utvecklas under nästa år.

Effektivisera och utveckla produktionsmiljöerna

Strategiska aktiviteter (2022)	Uppföljning
Utvärdera vår IT-miljö	Genomfört
Utvärdering av nuvarande affärssystem	Genomfört
Planera för fortsättningen av ledningssystem	Genomfört
Utveckla användandet av QlikView	Ej genomfört

Krav på digitalisering för att effektivisera och kvalitetssäkra är stort. Ett omfattande antal förstudier av olika IT-system genomfördes under året, bland annat om huvudman för IT-driften, fjärrvärmes driftsystem och automation, bolagets underhållssystem, ekonomi- och affärssystem och kunddebiteringssystem. Det kommer att leda till förändringar, integrationer och förbättringar framöver. En del digitaliseringsprojekt genomförs inom insamlingsverksamheten, bland annat sensorer för nivåmätning i underjordsbehållare, digitala sliders för tömning av avfallskärl och digitala nycklar i flerfamiljshus och verksamheter. En förstudie för implementering av vattenmätare för VA samt mätarbyten inom fjärrvärme genomfördes även under året. Ökad automatisering pågår även inom löneadministration och leverantörsfakturor

”

”I november gick vi över till en automatiserad mätvärdeshantering för dricksvatten. Tusen avläsningar per månad som fram till nu hanterades manuellt, läses nu in direkt i vår kunddatabas.”

– **Martin Larsson, IT-chef**

Ett miljöledningssystem enligt minimikraven i EU2017/1442 och ISO 14001:2015 implementerades inom fjärrvärmeaffären. Dokumentation och påminnelser är organiserade och styrs från IT-systemet Add Systems. Under 2023 fortsätter arbetet med att implementera gemensamt ledningssystem i hela bolaget avseende miljö, arbetsmiljö och säkerhet.

”

”Vi har jobbat vidare med vårt miljöledningssystem inom FJV och satt det i drift. Nu när vi gjort processkartläggning behöver vi komplettera och ”leva årshjulet”, dvs följa de processer som tagits fram. Det har varit en förbättring på många plan och personalen från drift och underhåll har varit involverade.”

– **Andreas Lagerblad, VO-chef för Produktion**

QlikView är en användarvänlig plattform för dataintegration som kan möjliggöra effektiv verksamhetsuppföljning. Utvecklingen har pausats under året bland annat i väntan på införandet av den nya organisationen och utvecklingar inom verksamhetsstyrning som ska ske nästa år.

Skapa gemensam företagskultur

Strategiska aktiviteter (2022-2023)	Uppföljning
Omorganisation HMAB	Genomfört och fortsätter 2023
Implementera värdegrundsarbetet	Delvis genomfört och fortsätter 2023
Implementera varumärkesarbete och ny grafisk profil	Till mindre del genomfört
Utreda och implementera gemensam projektmetodik (2022)	Utredningen genomfört, införandet startas 2023

Omfattande fokus lades under året på organisationsarbetet efter fusionen med Hässleholms Vatten i början på 2021. Vid halvårsskiftet beslutades en ny affärsorganisation där de operativa verksamheterna organiseras per affärsområde, dvs. VA, Fjärrvärme, HKC och Renhållning. De administrativa, stödjande och delvis styrande funktionerna, organiseras bolagsövergripande. MBL-info, riskbedömning och MBL-förhandling genomfördes.

Under andra delen av året kommunicerades och förankrades förändringen. Ingen övertalighet konstaterades, men tjänster avvecklades, nya tillkom och några befattningshavare erbjöds nya tjänster. Hösten präglades av arbete med att kartlägga, förankra och överlämna arbetsuppgifter för att kunna driftsätta den nya organisationen den första januari 2023.

Ett stödpaket för cheferna att införliva den nya värdegrunden från 2021 togs fram. Framåtanda, omtänksamhet och tydlighet är de gemensamma värderingar i bolaget som ska forma normer och handlingar. Arbetet kommer att försätta under nästa år under parollen "medarbetarskapet och ledarskapet"

”

”Vi är bra på att rekrytera i det här bolaget. Vi avviker aldrig från värdegrunden när vi rekryterar. Det är klart att det kan gå snett ibland då vi trots allt är människor - men detta gör vi bra!”

– **Matilda Ekström, vice VD och HR-chef.**

Öka miljöfokus i allt vi gör

Strategiska aktiviteter (2022)	Uppföljning
Genomföra e-Learning om hållbarhet för all personal	Genomfört
Ta fram hållbarhetsstrategi, utveckla års- och hållbarhetsredovisning samt besluta om hur vi ska mäta och följa upp företagets totala klimatavtryck	Delvis genomfört
Utveckla vår beställarkompetens inom upphandling som ger klimatnytta	Ej genomfört
Strukturera uppföljningen av återfört material så att vi kan mäta det övergripande målet	Går ej att genomföra

En e-Learning om hållbarhet utvecklades under året. Alla anställda, cirka 150, genomförde utbildningen som nu ingår i introduktionsprogrammet för nyanställda. Kursen utvärderades, bland annat genom en enkät som besvarades av 42 deltagare. Bilden nedan är en sammanställning över hur deltagarna besvarade frågan: Vilken hjälp saknar du för att bättre bidra till hållbarhetsarbetet?

- Mer fokus på våra 5 mål och mer konkret om hur jag/min avdelning ska göra – hur det hänger ihop (6)
- Att oftare/ständigt bli påmind. Att det ska ligga naturligt/sitta i ryggmärgen att arbeta med målen (5)
- Ledningen/chefernas engagemang (2)
- Jag saknar nog till viss del konkret förståelse och kunskap om på vilket sätt vi exempelvis bidrar mer till förnyelsebar energi.
- Verksamhetsnära arbetssätt mot kund som främjar hållbarhet. Att HMABs policys och preferenser gällande hållbarhet finns på plats tidigt och på så sätt förekommer kunder i omställningsarbete.
- Inget eller vet ej (22)

Ett utkast till ny miljö och hållbarhetspolicy planeras att beslutas av styrelsen nästa år, i syfte att på ett ännu tydligare sätt formulera bolagets ställningstagande gällande miljöarbetet.

Sedan 2014 tar HMAB fram ett klimatbokslut som mäter och kartlägger bolagets påverkan på klimatet. Under hösten kompletterades klimatbokslutet med data från VA så att årets klimatbokslut omfattar hela bolaget. Statistikinsamlingen tidigarelades för att inkludera resultatet i denna års- och hållbarhetsredovisning. Bolaget måste framöver säkerställa att klimatbokslutet används som underlag till klimatmål och klimatarbete. Mer information om årets resultat finns på sidan 18.

HMABs största miljöpåverkan finns i det så kallade "scope 3", dvs miljöpåverkan i leverantörskedjan och hos kunderna. Utveckling av beställarkompetensen och förbättring av upphandlingarnas miljönytta är därför avgörande för att förbättra bolagets miljöprestanda och bör få mer fokus framöver. Vi behöver alltså framöver bli mer medvetna och arbeta aktivt för att minska negativ miljöpåverkan i leverantörsledet parallellt med förbättrad lönsamhet.

Målet om återfört material går inte att mäta och behöver ses över. En översyn om bolagets övergripande mål ingår i det kommande arbete med att revidera Strategi 2030.

”

”Vi måste öka tempot i hållbarhetsarbetet, klimatförändringen kommer inte att vänta på oss. Våra hållbarhetsmål ska konkretiseras och varje medarbetare ska veta hur hans arbete bidrar till målen. Det är ett meningsfullt arbete som vi har framför oss!”

– **Dolores Öhman, hållbarhetsutvecklare**

Andra viktiga händelser under året

Ny VD

I juni avtackades Sven Carlsson och den nya VD Mats Didriksson tillträdde i september.

Fjärrvärmepriset

1 januari 2022 höjdes fjärrvärmepriset med 1 %, att jämföra med snittökningen på 0,3 % för de senaste sju åren. Sedan 2015 deltar bolaget i Prisdialogen, ett system för transparent och rättvis prissättning av svensk fjärrvärme utvecklat i samverkan mellan Energiföretagen, Riksbyggen, Fastighetsägarna och Sveriges Allmännyttan. Vid prisdialogens avslutande samrådsmöte i augusti presenterades en prisökning från 1 januari 2023 på 6,5 %. Energibranschen har upplevt ett exceptionellt 2022 och precis som alla andra aktörer på marknaden påverkas fjärrvärmeaffären av inflation, stigande bränslepriser och höjda elpriser. För de kommande två åren har det aviserats en prisökningsprognos som uppskattas till 3-5 %.

Nya prismodeller inom fjärrvärmeaffären

Åtminstone sedan 1990 har fjärrvärmens prismodeller för företag och privatkunder sett likadana ut. Under sommaren 2022 förändrades prismodellen för företagskunderna och från den 1 januari 2023 görs detsamma för privatkunder. I stora drag innebär det att effektkomponenten numera står för en större del av det totala priset för företagskunderna. Den fasta delen av kostnaden lyfts bort vilket leder till att alla kostnader blir påverkbara. Det innebär att energieffektiviseringar ger stora ekonomiska och miljömässiga uppsidor för kunderna.

Priserna i Hässleholm och Tyringe skiljer sig också numera åt. Fjärrvärmekunder i Hässleholm har ett sommarpris och ett vinterpris på energi, medan kunderna i Tyringe har ett och samma energipris året om. Detta beror till stor del på att bränslemixen i de olika verken och att näten ser olika ut. Årskostnaden blir dock densamma oavsett vilket nät en kund tillhör.

Från den 1 januari 2023 justeras prismodellen även för privatkunderna. Skillnaden blir i stort sett att Hässleholm och Tyringe får olika prissättning, för att bättre spegla produktionskostnaderna, enligt samma struktur som för företagskunderna

VA-taxa och investeringsbehov

Stora delar av Sveriges vatten- och avloppsinfrastruktur byggdes ut i mitten av 1900-talet. Idag står den inför nya utmaningar. Ledningsnät och anläggningar behöver förnyas, byggas ut och anpassas efter dagens och framtidens behov. Va-nätet i Hässleholm är inget undantag.

Under året presenterades en strategisk utvecklingsplan som innebär att takten för arbetet med att framtidssäkra Hässleholms kommuns vatten och avloppsinfrastruktur tredubblas.

Den 1 januari 2022 justerades VA-taxan enligt den taxehöjningsplan som användes för åttonde och sista året. Höjningen av avgifterna ledde till att typhus A (villa) med 150 m³ förbrukning per år fick 168 kr ex. moms dyrare årsavgift. Den 1 januari 2023 justeras avgifterna i VA-taxan upp med 8,49 %.

Ett förslag på kommande justering av VA-taxans konstruktion och planerade avgiftshöjningar är inlämnat till kommunfullmäktige som fattar beslut under 2023. Höjningen som föreslås innebär att en normalvilla får en kostnadsökning på 168 kronor i månaden, från den 1 juli 2023.

”

“Det finns inget utrymme för att vänta längre. Vi behöver framtidssäkra och modernisera VA-infrastrukturen i vår kommun. Och vi i Hässleholm är inte ensamma om att stå inför dessa utmaningar. Runt om i hela landet ökar investeringsprojekten och avgifterna för VA”.

– **Mats Didriksson, VD**

Renhållningstaxa

1 januari 2022 justerades avgifterna i renhållningstaxan upp med 3,6 % baserat på förändring i avfallsindex A12:MD. Indexreglering per 1 januari 2023 blir 10,2 %.

Beredskap och krishantering

Rysslands invasion i Ukraina satte kris- och beredskapsarbetet på agendan. Bolaget inventerade anläggningar, bränsle, skyddsrum, reservkraft och annan utrustning och undersökte upprätthållandet av normal nivå för bolagets tjänster i kristid. Påverkan vid bortkoppling av el aktualiserades mot slutet på året och ett projekt för utveckling av krishantering och krisledningsorganisation startades.

Fjärrvärme 50 år

Fjärrvärmens i Hässleholm fyllde 50 år och detta uppmärksammades under en medarbetarkväll i september, på Öppet hus för allmänheten i oktober samt på webben och i våra sociala kanaler. Kampanjen syftade till att stärka kundrelationen, skapa stolta medarbetare och lyfta fram fjärrvärmens i dagens heta energidebatt.

Hållbarhetsrapportering

HMABs produkter och tjänster är byggstenar i den lokala samhällsinfrastrukturen och därmed är långsiktigheten avgörande. En infrastruktur som fungerar idag och i framtiden måste utvecklas på ett hållbart sätt, dvs ett sätt som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. För detta behöver bolaget ta hänsyn till både dagens kunder och invånare men även kommande generationer när viktiga beslut tas.

Det är en insikt som växer fram med åren. Från första början har HMAB levererat produkter och tjänster inom hållbarhetsområdet. För att få ännu starkare framdrift i hållbarhetsarbetet kommer vi framöver förbättra metodiken kring hur vi sätter mål och styr på ett hållbart sätt. Strategin 2030 behöver justeras och hållbarheten ska integreras på ett mer påtagligt och självklart sätt. Bolaget ska sträva mot bättre lönsamhet samtidigt som miljöprestandan och samhällsnyttan ökar. Uppföljning och riskhantering som utgör grundläggande delar av bolagsstyrningen, behöver ta mer plats framöver.

”

”En god ekonomi innebär ett större handlingsutrymme att leverera samhällsnytta till hässleholmarna. Vi behöver öka lönsamheten för att fortsätta utveckla och investera i långsiktigt hållbara lösningar som bidrar till att göra Hässleholm till en attraktiv kommun att bo och verka i.”

– Mats Didriksson, VD

Väsentliga hållbarhetsaspekter

Bolagets hållbarhetsarbete utgår från Agenda 2030 för en hållbar utveckling. I linje med verksamhetens art och huvudsakliga påverkan på miljön och människors hälsa har bolaget valt att fokusera på följande fem globala mål:

Bolagets hållbarhetsmål

År 2019 beslutade ledningen om tio hållbarhetsmål för HMAB. Målen gäller för bolagets anläggningar och transporter och ska vara vägledande när produkter och tjänster tas fram så att även kunderna kan bidra till att uppnå målen. Genom sin kommunikation strävar bolaget att påverka samhället mot hållbarhetsmålen. Målen ska också vara vägledande för bolagets upphandlingar och inköp, avtalsförhållanden och samhällsrelationer.

FN-hållbarhetsmål 6

- Vi effektiviserar vattenanvändning.
- Vi förbättrar vattenkvalitet.

FN-hållbarhetsmål 7

- Vi energieffektiviserar.
- Vi ökar produktionen av förnyelsebar energi.

FN-hållbarhetsmål 8

- Vi uppnår högre ekonomisk produktivitet samtidigt som vi minskar resursåtgången och miljöpåverkan.
- Det finns mångfald på våra arbetsplatser.
- Vi har anständiga arbetsvillkor för alla oavsett kön, sexuell läggning, ursprung, ålder och funktionsvariation.

FN-hållbarhetsmål 12

- Vi är resurseffektiva, minskar avfallet, speciellt matsvinn, och ökar återanvändning och återvinning av material.
- Vi avgiftar kretsloppet.

FN-hållbarhetsmål 13

- Vi har positiv inverkan på klimatet.

Hållbarhetsstyrning

Ett hållbart företag är ett företag där lönsamhet, miljöhänsyn och socialt engagemang förenas. Genom effektiviseringar och förbättringar i de interna processerna, nya hållbara affärsmodeller och kunderbjudande samt hållbarhetskrav på leverantörer förbättras bolagets hållbarhet.

Hållbarhet är också ett sätt att driva en organisation med hänsyn till ekonomin, människor och naturen. Alla delar av en organisation, alla processer på alla nivåer, har inverkan på lönsamheten, miljön eller människorna. Hållbarhet innebär komplexa avvägningar för att möjliggöra en långsiktig lönsamhet som tar hänsyn till människorna och naturen.

Med hänsyn till ovan bör en hållbar organisation ha följande parametrar på plats:

- Hållbarhetsmål
- Medarbetare med kunskap och engagemang om hållbarhet
- Ansvarsfördelning bland medarbetarna för att bidra till hållbarhet
- Processer för att uppfylla hållbarhetskrav från myndigheter, kunder och intressenter
- Hållbarhetskrav på leverantörer
- Planering, genomförande och uppföljning av hållbarheten.

På HMAB har arbetet för att skapa en mer hållbar organisation inletts. Kunskapen om hållbarhet har förbättrats hos personalen genom E-Learning. En befattning, hållbarhetsutvecklare inom en ny funktion, lednings- och verksamhetsstöd har skapats, för att ge kraft åt hållbarhetsarbetet framåt. Under 2023 ska de fem globala hållbarhetsmål som bolaget valt att fokusera på synliggöras ännu bättre med avsikten att utgöra en självklar grundbult i företagets styrning. Planeringen och genomförandet av aktiviteter som bidrar till hållbarhetsarbetet följer den strategiska processen, liksom frågan kring uppföljning av hållbarhetsarbetet. Nedan följer en redogörelse för hur HMAB arbetat med hållbarhetsaspekter under 2022. För styrning av personalfrågor, se sidan 24-29.

Miljö

Under året har HMABs miljömässiga hållbarhetsarbete styrts av tillstånd samt Strategi 2030, bolagets miljöpolicy och riktlinjer för olika delar av verksamheten. Årligen lämnas miljörapporter för tillståndspliktiga anläggningar till tillståndsmyndigheterna och därutöver sker rapportering till Naturvårdsverkets nationella statistik. Ett klimatbokslut tas fram sedan 2014 och utgör ett underlag för att vidta åtgärder som minskar vår klimatpåverkan. Under 2022 har miljöledningssystemet för fjärrvärmeverksamheten tagits i drift.

Följande är pågående och planerade aktiviteter för att utveckla hållbarhetsarbetet i bolaget:

- Under 2023 kommer miljömålen konkretiseras ytterligare samt görs mätbara och styrande. Ansvarsfördelning och uppföljning kommer att ta större fokus de kommande åren.
- Tillstånds- och anmälningspliktiga anläggningar enligt miljöbalken, se textruta. Inrapportering till Hållbarhetsindex (Svenskt Vatten), Avfallswebb (Avfall Sverige).
- Kvalitetsnyckeln och Skadenyckeln (Energiföretagen Sverige).
- En bolagsövergripande strategi för de olika strömmarna av slam och sediment har fastställts där fokus ligger på är att så långt som möjligt återanvända näringsämnen och de nyttigheter som restströmmarna innehåller.
- En bolagsövergripande vågpolicy har tagits i bruk. Vägning av avfall, restprodukter och bränsle inom HMAB syftar bl.a. till att beräkna avfalls- och förbränningskostnad, energivärde samt säkerställer korrekt debiteringsunderlag till kunder samt att anläggningarnas tillstånd följs.

Tillstånds- eller anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken

Klassning	Anläggning	Tillsynsmyndighet
A	Hässleholms Kretsloppscenter inkl. återvinningscentralen	Länsstyrelsen i Skåne
B	Fjärrvärmeanläggning i Hässleholm.	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
B	Reningsverken i Vittsjö, Vinslöv, Sösdala, Hässleholm och Hästveda.	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
C	Fjärrvärmeanläggning i Tyringe.	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
C	Återvinningscentraler i Tyringe, Bjärnum, Hästveda, Vittsjö och Vinslöv	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
C	Reningsverken i Västra Torup, Emmaljunga, Röke och Nävlinge	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
C	Upplag- och bearbetningsyta på Hässleholms renningsverk	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
U	Reningsanläggningar i Hörja, Verum, Farstorp, Stavshult, Norra Mellby, Attarp	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

VA

VA-affären omorganiserades och resurssattes inför ett intensifierat arbete med utvecklingen framöver. Investeringsbehoven grundas i behovet att modernisera och klimatsäkra anläggningarna samt tillgodose de nya kraven i vattendirektivet och avloppsdirektivet som ska implementeras i svensk lag. I dialog med tillsynsmyndigheten togs det fram en långsiktig handlingsplan för VA-försörjning och en prioritering gällande förnyelse av miljötillstånden på samtliga reningsverk i kommunen.

Under året har bolaget fått tillstånd för mellanlagring samt mekanisk bearbetning av avfall och hantering av massor på reningsverket i Hässleholm. Syftet är att öka graden av cirkularitet genom att bearbeta och återanvända schaktmassor från VA-projekt och på så sätt minska inköp av nyproducerat fyllnadsmaterial till VA-arbeten.

Bräddmagasinet på reningsverket i Hässleholm har förstörats och tätats för att minska risken för utläckage och öka möjligheterna att mellanlagra avloppsvatten vid höga flöden.

I syfte att långsiktigt trygga vattentillgången till kommunens invånare har arbete genomförts med dricksvattentäkterna för en effektivare sökning av läckage. Införande av digitala mätare undersöktes.

Efter föreläggande av tillsynsmyndigheten meddelades planer för att framtidssäkra inkommande spillvatten och fördröja dagvatten i Vinslövs reningsverk.

År 2023 träder ändringar i lagen om allmänna vattentjänster (enligt SFS 2022:1249) i kraft och kräver framtagning av en ny vattentjänstplan som måste beslutas av kommunfullmäktige.

I år har en större överföringsledning till Hässleholms reningsverk "relinats". Metoden "relining" är en skonsam metod för att underhålla ledningar, som inte kräver grävningsarbete eller större ingrepp i naturen.

Fjärrvärme

ärme ändras så här "2019 beviljades HMAB ett nytt miljötillstånd för anläggningen Beleverket som innebär ökad förbränningskapacitet från 50,000 ton per år till max 70,000 ton per år. Tillståndet som togs i anspråk i oktober innebär att avfallsanläggningen kategoriseras som "avfallsförbränningsanläggning" istället för "samförbränningsanläggning för biobränsle/avfall".

Från december 2023 omfattas anläggningen av skarpare EU-krav, s.k. BAT WI (Best Available Technology - Waste Incineration). Ett nytt vått reningssteg av rökgaser installeras för att klara de tuffare utsläppsvillkoren. Efter anmälan om nybyggnation av en rökgaskondenseringsanläggning, beslutade miljö- och stadbyggnadsförvaltningen ett delegationsbeslut med föreläggande gällande utsläpp av rena kondensat till recipienten Genabäcken. En anmälan om tillståndsändring förbereds.

Ett miljöledningssystem enligt minimikraven i EU2017/1442 och ISO 14001:2015 togs fram och implementerades under året. En livscykelanalys (LCA) genomfördes och produkten fjärrvärme är nu miljövarudeklarerad.

I november drabbade en brand Beleverket. Branden uppstod i lokalen där den nya rökgasfläkten ska installeras för att anpassas till avfallspannans nya rökgaskondenseringsanläggning som byggs under 2023. Branden spred sig till en anslutande rökgaskan till skorsten. Händelsen innebär inga personskador eller betydande egendomsskador och branden påverkade heller inte driften av anläggningen. Försäkringsärenden, utredningar och myndighetskontakter hanterades enligt vedertaget arbetssätt.

HKC

Anläggningens nuvarande miljötillstånd vann laga kraft år 2019. Det innebär högre utsläppskrav, bland annat för metallrening. Idag uppfylls kraven genom absorption av metaller i lakvattensdammarna. Bolaget ansökte om ett tillägg gällande en färgvattenanläggning som blev permanent accepterat under året och kommer att byggas i enlighet med BMT (bästa möjliga teknik).

Ett villkorsöverskridande (villkor 3 i tillståndet) inträffade vid årsskiftet 2021/2022 gällande mellanlagring av massor längre än i villkorens avsatta tid. Länsstyrelsen beslutade att avsluta ärendet utan ytterligare åtgärd och upprättade en polisanmälan gällande brott mot befintligt miljötillstånd, vilket resulterade i en företagsbot.

Ett föreläggande från länsstyrelsen om att inkomma med handlingar som styrker att Mark- och miljödomstolen mottagit underlag för godkännande av ekonomisk säkerhet fick åtgärdas genom att hemställa begäran om proprieborgen till kommunfullmäktige i Hässleholm.

Renhållning

Ansvar för insamling av tidningar flyttades från producenterna till kommunerna.

Samtliga fem återvinningscentraler med C-tillstånd fick under hösten besök från tillsynsmyndigheterna. Efter genomförda besök konstaterades att det rådde god ordning i fraktioner såväl som miljöskåp samt att verksamheten bedrevs på ett miljömässigt bra sätt.

Enligt miljöbalken ska det för varje kommun finnas en renhållningsordning som innehåller en avfallsplan och föreskrifter, som ska antas av kommunfullmäktige. Renhållningsordningen ska revideras var fjärde år. På kommunens vägnar fick bolaget i uppdrag att leda ett projekt för att ta fram en ny renhållningsordning för Hässleholm. Bolaget drev projektet med deltagande från alla förvaltningar, dock blev beslutet om genomförande uppskjutet tills vidare.

Klimatbokslut

Sedan 2014 tar HMAB fram ett årligt klimatbokslut som redovisar företagets totala klimatpåverkan under året. Klimatbokslutet ska fungera som ett verktyg för att se var bolaget har sin påverkan på klimatet, både positivt och negativt. 2022 är VA-verksamheten för första gången inkluderad.

Det preliminära resultatet visar att nyttan som bolaget bidrar till (de undvikna utsläppen från företagets produkter och tjänster) är större än de tillförda utsläppen och nettoklimatpåverkan beräknats till -21 000 ton CO₂-ekvivalenser.

-21 000 ton CO₂e

Summa av tillförd och undviken klimatpåverkan 2022 vilket innebär ökad klimatpåverkan med 6 800 ton CO₂e jämfört med år 2021

Direkta utsläpp

Bolagets direkta utsläpp från egen verksamhet, t.ex. skorstensutsläpp från produktionsanläggningarna, transporter och arbetsmaskiner minskade med 1 300 ton CO₂e jämfört med förra året trots att VA nu ingår i beräkningen och tillför drygt 1 500 ton direkta utsläpp. Den största minskningen beror på sluttäckningen av deponin på HKC, en minskning på knapp 3 500 ton.

Indirekta utsläpp

Bolagets indirekta utsläpp från produktionen av material och energi som köps in ökar med 4 000 ton CO₂e. VA tillkommer med ca. 3 300 ton från elförbrukningen och ca. 1 300 ton från kemikalieanvändningen. Jämfört med förra året är inköp av el till fjärrvärmeverksamheten den mest väsentliga ökningen av indirekta utsläpp med ca. 3 000 ton CO₂e. Ett område som förbättras är minskad elanvändning i lakvattenbehandlingen på HKC som minskar klimatpåverkan med ca. 500 ton CO₂e.

Förklaringar till resultatet

Värme, el, återvinning och avfallsbehandling som HMAB levererar ger klimatnytta och innebär att utsläpp från alternativa behandlingsmetoder undviks. Men mängden indirekta utsläpp som undviks minskar och därmed minskar bolagets klimatnytta. Minskningen beror på en sammanvägd effekt av flera saker, både positiva och negativa.

- Avfallsförbränningens nytta minskar då andra avfallsbehandlingsalternativ blir klimatvänligare med åren. Det är positivt för samhället i stort men innebär en försämring för bolagets resultat.
- Undvikna utsläpp för alternativ uppvärmning minskar också vilket beror på lägre utsläpp i nordeuropeiska elsystemet (marginaleffekt) samt minskade fjärrvärmeveranser pga. varmare år. Samtidigt ökar HMABs elproduktion, vilket är positivt och ökar antalet undvikna utsläpp.

Avfallsförbränningen är den uteslutande största klimatpåverkan för direkta utsläpp från bolaget. Det står för 23 000 ton CO₂e. Verksamheten ersätter annan möjlig avfallsbehandling (deponi) som skulle ge upphov till knapp 16 900 ton. Den ersätter också annan alternativ uppvärmning av bostäder och lokaler som skulle ge upphov till 26 700 ton. De undvikna utsläppen är fortfarande större än de tillförda men gapet minskar och därmed minskar bolagets klimatnytta. Tittar man däremot på fjärrvärmens produktvärde för de enskilda fjärrvärmekunderna 2022 (där man inte får tillgodoräkna sig det undvikna utsläppet för alternativ uppvärmning då kunden redan valt fjärrvärme) är det första året klimatboks slutet visar att varje såld kWh fjärrvärme inte gör en klimatnytta utan en påverkan med 31 kg CO₂e/MWh värme som levereras till kunden.

Möjliga strategier framåt

Genom att arbeta för bättre källsortering av kommunalt avfall, ställa krav till företagskunder som levererar brännbart avfall samt förbehandla det brännbara avfallet kan bolaget minska andelen fossil plast och på så sätt minska sin klimatpåverkan.

Elanvändningen står för den största tillförda indirekta utsläpp med 8 700 ton CO₂ek. Det betyder att HMAB har potential att minska sin klimatpåverkan genom till exempel energieffektivisering. Att öka produktionen av förnyelsebar energi är ett annat sätt att öka bolagets klimatnytta.

Ett annat betydande område att fokusera på för att minska bolagets klimatpåverkan är kemikalieanvändning som står för ca. 3 000 ton CO₂ek. Optimering och substitution är två strategier som kan leda till minskad klimatpåverkan.

Personal

Information om personalfrågor återfinns på sidorna 24-29.

Sociala förhållanden

Genom sitt uppdrag levererar bolaget samhällsnytta till kommunen och sina invånare. Ambitionen är att maximera samhällsnyttan så mycket som möjligt och bidra till en hållbar utveckling i det lokala samhället. Bolagets årliga bidrag till det lokala samhället innebar:

- En omfattande pedagogisk verksamhet riktad till förskolor, grundskolor och gymnasieskolor genomförs årligen. Innehållet har spridit sig till över tusen organisationer i landet men även utanför Sveriges gränser, till länder som Finland, USA och Thailand.
- Ett öppet hus för allmänheten på tema "Fjärrvärme 50 år" genomfördes. Cirka 600 besökare kom till Fjärrvärmeverket i Hässleholm för att lära sig om historien och nutiden.
- 25 föreningar i kommunen fick sponsring av HMAB till ett totalt belopp av 240 000 SEK.
- Samordning av ett lokalt nätverk för energiintensiva företag i kommunen med fokus på hållbarhet i näringslivet, fyra träffar under året.
- Stöd till kommunens hållbarhetsarbete genom funktionen hållbarhetscoach.
- Utvecklat samarbete med Yrkesakademin och med Yrkeshögskola Syd och tagit emot en större andel PRAO och LIA elever.

”

”Våra sopsamlarmonster har blivit väldigt populära, och de används inte bara i Hässleholms kommun utan även i kommuner runt om landet. Vi hittar ständigt nya användningsområde för våra vänner, så som målarbilder, pärlplattor och virkmönster”

– **Matilda Ehnberg, miljöpedagog**

Sopsamlarmonster, en pedagogisk resurs för att samtala om avfallsminimering och källsortering med barn upp till 9 år.

Respekt för mänskliga rättigheter

Allmänhetens rätt att ta del av allmänna handlingar skyddas i Sveriges grundlag. Under året har styrkan för registrering och dokumenthantering utökats. Planen är att förbättra relevanta rutiner och utbilda personalen.

Bolaget levererar samhällsviktiga tjänster och tillgängligheten är därmed avgörande för hässleholmarnas levnadsstandard. Årets inflation drabbar hushållens ekonomiska ställning och kan påverka betalningsviljan och förmåga. Medvetenheten och ödmjukheten inför att kunder pressas av hög inflation och stigande räntor är därför en viktig faktor som vägs in när bolaget tar fram förslag för sina taxor.

Kontroll av mänskliga rättigheter i leverantörskedjan är komplicerad och behöver utvecklas vidare.

Motverkande av korrupktion

I Sverige återfinns korrupktion i större utsträckning i kommunerna, ofta i form av vänskapskorrupktion, dvs favorisering av vänner, familj och bekanta i den offentliga eller privata sfären till nackdel för andra personer.

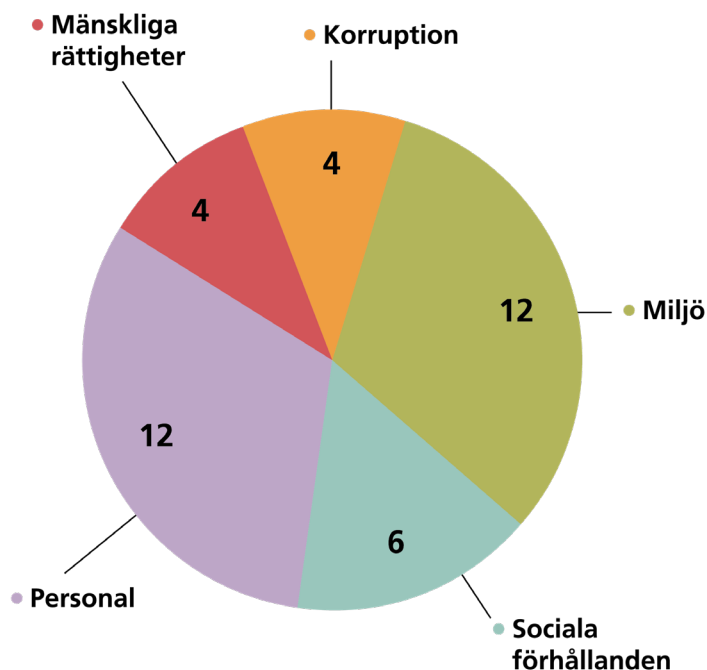
- Visselblåsarfunktionen finns nu på plats men hittills har inga ärenden rapporterats in.
- Bolagets sponsorstrategi ska följas vid avtal om sponsring. Under 2023 kommer en ny sponsringpolicy att tas fram.
- Det finns väl implementerade rutiner för rekrytering av ny personal.
- Ekonomiska kontroller av leverantörer startades under året. Ett kontrollprogram kommer att tas fram nästa år.
- Rutiner och kunskap om upphandling, avtalsuppföljning och leverantörskontroller behöver systematiseras och förbättras.
- En policy gällande antikorrupktion håller på att fastställas.

Hållbarhetsrisker och dess hantering

Dricksvatten, uppvärmning, avfallshantering och behandling av spillvatten är avgörande tjänster för ett fungerande samhälle med goda levnadsvillkor. Att löpande identifiera, bedöma och hantera risker som kan påverka bolagets verksamhet är avgörande för att säkerställa god tillgänglighet.

Hållbarhetsriskerna och dess värdering reviderades under året. Riskhanteringsplanen kommer att uppdateras i början på 2023.

Antal identifierade hållbarhetsrisker

Pajdiagrammet visar antalet identifierade hållbarhetsrisker uppdelat i fem olika kategorier.

Riskanalysen innebär en bedömning av riskernas sannolikhet och konsekvens. Riskerna kategoriserades i fyra risknivåer: låg, låg/medel, hög och högst.

Tre miljörisker hamnade högst upp på bedömningskala:

- Risk för en svag hållbarhetsstyrning.
- Säkerhetsrisker från omvärlden.
- Risker kopplade till klimatförändringen.

En hög risknivå beräknas för följande risker:

- Otillräcklig lag- och omvärldsbevakning samt långsam anpassning till kommande miljökrav.
- Hög arbetsbelastning hos personal som negativt påverkar bolagets hållbarhetsarbete.
- Att bolaget fortfarande arbetar med anpassning efter rådande NIS-direktiv, vilket tex. påverkar rekryteringsprocesserna.

”

”Det finns affärsmässiga risker framåt. Det är svajigt på bränslemarknaden och vi vet inte hur förnyelsedirektivet och taxonomin implementeras. Fjärrvärme och kraftvärme är i fokus, då det bidrar stort till energisystemet och minskar effektbehovet i elsystemet. Vi ska hänga med i vad som händer i omvärlden och anpassa vår verksamhet och ta vara på nya affärsmöjligheter och minimera våra risker”

– **Andreas Lagerblad, VO-chef för produktion**

Intressentdialog

HMAB har identifierat sina intressenter utifrån verksamheterna och dess påverkan på omvärlden.

Målgrupper

- Ägare & myndigheter
- Personal (bolagsövergripande information)
- Arbetsökande & studenter
- Verksamhet (verksamhetskunder FV, VA, HKC, INS, ÅVC + föreningar, grannar)
- Privat (privatkunder FJV, INS, ÅVC, VA, boende i flerfamiljshus, grannar)
- Strategiska samarbete (externa kommunsamarbeten, koncernsamarbeten, entreprenörer, högskola)
- Pedagoger & skolor
- Media (PR)

Kommunikationskanaler

- Personligt (face2face, mail, telefon, brev)
- Interna kanaler (intranät, Microsoft Teams, möte, medarbetarkväll)
- Utskick (nyhetsbrev/mail, sms, faktura, Varmt & Rent)
- Annonsering (tidning, radio, sopbilar)
- Trycksaker (broschyrer, affischer, informationsmaterial, skyltar)
- Evenemang (studiebesök, mässor)
- Digitala kanaler (hemsida, Facebook, Instagram, Youtube, LinkedIn)
- My Newsdesk (nyhetsrum)

Vissa av intressentgrupperna, såsom medarbetare, kunder, samarbetspartners och pedagoger i skolor är kopplade till den dagliga verksamheten och nås via intern kommunikation, den pedagogiska verksamheten riktad till skolor, kundtjänst samt extern kommunikation. Förutom den dagliga kontakten genomförs riktade undersökningar samt prisdialogen inom fjärrvärme. I samband

med årets prisdialog framkom önskemål om serviceavtal för företagskunder, att intresse för fjällkyla finns samt att man efterfrågar statistik gällande sin förbrukning.

Mätning av nöjdheten hos bolagets renhållningskunder genomfördes under året där 84 % uppgav att de var nöjda eller mycket nöjda med avfallshanteringen i kommunen.

I oktober bjöds allmänheten in till Öppet hus på Beleverket där medarbetare höll i guidade turer, berättade om verksamheten och svarade på frågor samt arrangerade aktiviteter för vuxna och barn.

Andra intressenter, såsom framtida anställda och kunder, ägare, myndigheter och media, är viktiga för den långsiktiga utvecklingen. Samarbete med lärosäten och mottagning av studenter och praktikanter är viktiga delar av bolagets sociala ansvar men också ett sätt att säkra kompetensförsörjningen framöver. Ägarträffar med kommunstyrelsens arbetsutskott sker årligen.

Det finns behov av ytterligare strukturera och utveckla intressentdialogerna framåt och arbetet inleds 2023.

Personal

HMAB ska vara en attraktiv arbetsplats för alla. Bolaget strävar efter att ha engagerade medarbetare som trivs och bidrar till att utveckla företaget. Det handlar både om att behålla och utveckla befintliga medarbetare och att vara ett attraktivt val för potentiella nya medarbetare. Hässleholm Miljö strävar efter att ha chefer som agerar med framåtanda, tydlighet och omtänksamhet. Medarbetarna ska kunna påverka de frågor som är av vikt för uppdraget och bidra till att nå bolagets mål.

Kompetensförsörjning

Bolaget är på väg mot en generations- och kompetensväxling då många nyckelkompetenser närmar sig pensionsålder. Samtidigt väntar stora utmaningar inom VA-verksamheten som kräver rekrytering av nya medarbetare. Under 2022 har nya medarbetare rekryterats dels för att stärka upp inom VA, dels för att säkerställa en lyckad kompetensöverföring inför pensionsavgångar.

Personalomsättning

Personalomsättning	2021	2022
Nyanställningar*	15 st	16 st
Avgångar **	8 st	9 st

*Avser medarbetare som påbörjat en tillsvidare- eller provanställning under året.

**Avser medarbetare som avslutat en anställning på grund av egen uppsägning och pensionsavgång under året.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

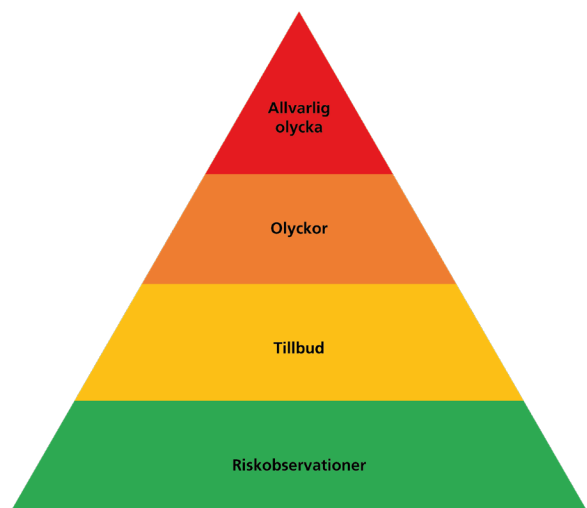
Det systematiska arbetsmiljöarbetet innebär att bolaget undersöker, riskbedömer, åtgärdar och följer upp åtgärder inom arbetsmiljöområdet i enlighet med framtagna arbetsmiljöpolicy.

För att fånga upp eventuella risker i arbetsmiljön används tre olika avvikelserapporteringsystem som följs upp av chefer och skyddsombud. Statistik följs upp vid varje skyddskommittémöte för att identifiera större risker i arbetsmiljön samt se om en viss typ av risk finns i fler delar av bolaget. Framöver är målet att ha ett gemensamt system för avvikelserapportering.

Arbetsrelaterade skador

Riskenivå	2021	2022
Allvarliga olyckor	0	2
Olyckor	19	17
Tillbud	45	31
Riskobservationer	12	47

Ovan tabell illustrerar inrapporterade händelser med hjälp av modellen Säkerhetspyramiden (Figur 1). Här särskiljs allvarliga olyckor från olyckor. I summan för olyckor har olycksfall och färdolyckor lagts ihop.

Figur 1. Säkerhetspyramiden är en modell som illustrerar fyra nivåer av arbetsrelaterade skador. Risknivån stiger för varje nivå.

Inrapporterade händelser	2021	2022
Tillbud	46	31
Olycksfall	18	17
Egendom/säkerhet	9	5
Miljö	1	6
Färdolycka	2	2
Förbättringsförslag	1	10
Övrig avvikelse	2	9
Totalt:	79	77

Delegering av arbetsmiljö

VD har delegerat arbetsmiljöuppgifter till funktions- och verksamhetsområdeschefer som i sin tur delegerat vissa områden till enhetscheferna. För att cheferna ska kunna fullgöra sitt uppdrag har de, via sin budget, viss ekonomisk möjlighet att bekosta arbetsmiljöåtgärder. Företagsledningen har också beslutat att samtliga chefer ska ha minst en grundläggande utbildning inom arbetsmiljö, motsvarande grundkursen BAM (Bättre arbetsmiljö).

Skyddskommitté

På skyddskommittémöten samverkar arbetsgivaren och fackliga representanter kring arbetsmiljöfrågor och säkerställer att processerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) följs. Skyddskommittén behandlar arbetsmiljöfrågor på en övergripande strategisk nivå och ansvarar bland annat för att:

- Sätta och följa upp mål gällande både fysisk och psykosocial arbetsmiljö för hela bolaget.
- Bestämma fokusområden inför nästkommande års skyddsronder. Dessa delges cheferna som ansvarar för att boka in och genomföra skyddsronderna.

Arbetsmiljömål

Målformulering	Ufall 2022	Kommentar
Minst 60% av personalen ska ha använt delar eller hela sin friskvårdspeng.	53,4%	
Upplever du att din närmsta chef hjälper dig prioritera när du berättar att du har för mycket att göra på jobbet? JA eller NEJ. Målet är att 80% ska svara JA på frågan.	Ingen mätning utförd 2022	Frågan mäts i den årliga medarbetarenkäten. Avtalet för medarbetarenkäter löpte ut under 2022 och därför har ingen mätning utförts. Nästa mätning sker i början av 2023.

Uppföljning av SAM

En översyn görs årligen av hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Från och med 2022 genomförs uppföljningen på enhetsnivå där områden som fungerar bra samt där det finns en förbättring redovisas. Resultaten diskuteras sedan i skyddskommittén, där förbättringsåtgärder föreslås.

Under 2022 skickades en enkät ut till bolagets tretton enheter. Då enbart fyra enkäter besvarades (ca. 30%) är det svårt att dra några slutsatser av resultatet. Men utifrån de svar som inkom kunde flertalet förbättringsområden ringas in.

Friska medarbetare

Inom personalhälsa har fokus varit arbetsmiljö i allmänhet och psykosociala hälsofaktorer i synnerhet under 2022. Lärdomar från pandemin har lett till hållbara förändringar. Distansarbete i kombination med arbete på plats på bolagets anläggningar har kombinerats i de roller där detta varit möjligt. Riktlinjer för distansarbete har tydliggjorts i bolagets personalhandbok tillsammans med den framtagna mötespolicyn. Arbetet med att säkerställa en kontinuerlig dialog om arbetsbelastning mellan chef och medarbetare, samt att merparten av de anställda ska ha en balanserad arbetsbelastning över året, har fortsatt under 2022.

Sjukfrånvaro

Under 2022 låg sjukfrånvaron på 3,76% i bolaget, vilket får betraktas som ett bra resultat när så gott som halva året omfattades av Coronapandemi. Att det för många varit möjligt och påbudet

under denna tid att utföra sitt arbete helt eller delvis hemifrån har troligen sänkt sjukfrånvaron i dessa personalgrupper.

Hälsokontroll

På HMAB erbjuds alla anställda en hälsokontroll vartannat år. Syftet med hälsokontrollen är att kartlägga hur medarbetaren upplever sin hälsa, arbetsmiljö och livsstil. Medarbetaren får insikt om sin egen hälsostatus, samt råd om och motiveras till livsstilsförändringar.

Resultatet från årets hälsoundersökning visar att många trivs och upplever sitt arbete som meningsfullt men att ensidiga arbetsställningar upplevs som ett fysiskt arbetsmiljöproblem. 10 % uppger att de saknar kännedom om första hjälpen och 6% har uppger att de inte har kännedom om rutiner vid brand. Detta kommer att utredas och åtgärdas under 2023.

Resultaten är uppdelade per affär och avdelningar tillsammans med en samlad för de bolagsövergripande avdelningarna, där resultat och åtgärder vidtas i den nya organisationen 2023.

Hälsoundersökning	2020	2022
Andel som upplever sin hälsa som bra eller mycket bra	73%	73%
Andel som upplever problem med nacke, rygg och axlar*	50%	56%
Andel som upplever stress	27%	30%

*Anledningarna till detta kan skilja sig åt men skulle kunna kopplas till för lite rörelse och viss upplevd stress.

Hälsofrämjande aktiviteter

För att motivera och inspirera medarbetare till ökat engagemang i hälso- och livsstilsfrågor samt att få fler att använda sitt friskvårdsbidrag har ett arbete på temat Friska medarbetare drivits av bolagets HR-funktion sedan 2020. Under 2022 har fokus legat på att:

- Arrangera hälsoaktiviteter där all personal kan delta
- Uppmuntra till medarbetares rörelse via gratis klippkort på gym
- Undersöka varför inte fler använder sitt friskvårdsbidrag. Enkät skickades ut under våren.

Åtgärder för hållbara medarbetare

Under 2020-2021 skickades regelbundet enkäter ut för att undersöka hur medarbetare upplevde sin arbetssituation i rådande pandemi. Resultatet visade på en lägre motivation, en hög arbetsbelastning samt att kommunikationen mellan chef och medarbetare behöver förbättras. Detta tillsammans med resultaten från den senaste HME-enkäten har lett till ett antal åtgärder under 2022:

- HR har tillsammans med skyddskommittén satt mål för att uppmuntra dialog om arbetsbelastning och prioriteringar i arbetet.
- Årets skyddsronder har fokuserats kring AFS 2015:4, Organisatorisk och social arbetsmiljö, och AFS 2020:1 Arbetsplatsens utformning.
- Utveckling av modell för ledarskap och medarbetarskap. För att skapa större tydlighet kring förväntningar samt främja likabehandling och förbättra det sociala klimatet har en modell för medarbetarskap och ledarskap tagits fram. Modellen lanserades i bolagets chefsgrupp under hösten och under 2023 fortsätter implementering av modellen inom resten av bolaget. Modellen kommer att finnas med i introduktionen för nyanställda och ska följas upp i individuella möten löpande, minst i medarbetarsamtal och lönesamtal.

Likabehandling, jämlikhet och mångfald

Bolaget arbetar för att skapa öppna, trygga klimat där olikheter välkomnas och mångfald är en styrka och något som berikar verksamheten. Målet är att erbjuda en jämställd arbetsmiljö där anställda har lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter i arbetet oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Att mångfaldsarbetet bedrivs så att arbetskraft kan tillvaratas med annan etnisk bakgrund än den svenska är strategiskt viktigt. Dels för att denna grupp arbetssökande har ökat och kommer att öka, dels för att överbrygga den kompetensbrist som råder inom många yrkesgrupper och som påverkar HMABs personalförsörjning.

Jämlikhet inom styrelse, ledning och anställda

Grupp	Andel kvinnor	Andel män
Styrelse	18 %	82 %
Ledningsgrupp	67 %	33 %
Hela bolaget	35 %	65 %

*Per den 1/12-2022

För att lyckas med att skapa mångfald finns en praxis på bolaget: vid rekrytering där en av slutkandidaterna är av det underrepresenterade könet, ska denne erbjudas anställning. Givetvis med uppfyllt kravprofil, kompetens och personlighet som primära krav.

Bolaget har upprättat en likabehandlingsplan som är fastställd av företagsledningen. Kränkande särbehandling hanteras inom ramen för såväl likabehandlingsarbetet som det systematiska arbetsmiljöarbetet och förtydligas i en policy med tillhörande handlingsplan. Allt som kan uppfattas kränkande och som kommer till kännedom utreds enligt den rutin som finns angiven i ovan nämnda handlingsplan.

Inga fall av diskriminering eller trakasserier har anmälts till HR under året. Men i den enkät som utgjorde en del av hälsoundersökningen svarade flera medarbetare att de har känt sig diskriminerade och/eller utsatta för kränkande särbehandling på arbetsplatsen alternativt känner till kollegor som känt sig diskriminerade och/eller utsatta för kränkande särbehandling på arbetsplatsen. Detta kommer utredas och åtgärdas i enlighet med likabehandlingsplanen, under 2023.

Typ av fall	2021	2022
Fall av diskriminering	0	6
Fall av kränkande särbehandling	0	19

VD för bolaget är ytterst ansvarig för frågor som rör mångfald och likabehandling, medan chefer på olika nivåer har ett operativt ansvar för dessa frågor inom sina respektive verksamheter. HR-chefen ansvarar för framtagning av planen och samordnar arbetet med aktiva åtgärder där samverkan med de lokala fackombuden sker löpande. Varje enskild anställd har ett eget ansvar för medverkan i frågor som rör likabehandling på HMABs olika arbetsplatser.

Inom bolaget finns också en likabehandlingsgrupp som består av arbetsgivarrepresentanter och anställda som frivilligt engagerar sig och samverkar i likabehandlingsfrågorna. Gruppen utgår från likabehandlingsplanen och de fem områden som enligt lagen ska kartläggas, analyseras, åtgärdas och följas upp.

Under 2022 har fokus legat på:

- Utbildning samt tillhörande övning gällande likabehandling och mångfald i bolagets chefsgrupp (utifrån deltagandet i Qraftsamling 2021).
- I rekryteringar har bilder och textformuleringar valts för att skapa en sann bild av nuläget men samtidigt öppna upp, bidra till inkludering och utmana normer. I kravprofilsstadiet likväl som urvalsprocessen har stort fokus lagts på vilken kandidat som söks för att komplettera gruppen på bästa sätt.
- Ett arbete med att skapa bildbank med normkritiska bilder har inletts och fortsätter under 2023.
- Utveckling av modellen för ledarskap och medarbetarskap i syfte att skapa större tydlighet kring förväntningar samt främja likabehandling och förbättra det sociala klimatet.

Lönekartläggning

Enligt lag genomförs årligen en lönekartläggning på HMAB i syfte att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga skillnader i lön mellan kvinnor och män. Arbetsgivaren och de lokala fackliga organisationerna går igenom kartläggningen i samband med uppstart av lönerevisionen. Visar det sig att det finns löneskillnader som inte kan förklaras med könsneutrala argument är det arbetsgivarens uppgift att presentera eventuella åtgärder och en tidplan för att utjämna dessa skillnader.

Fall av löneskillnader	2021	2022
Fall av löneskillnader*	1	0

*Antal fall då lön behövde justeras pga. osakliga löneskillnader.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Styrelsen och verkställande direktören för Hässleholm Miljö AB, organisationsnummer 556555-0349, upprättar följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Ägarstruktur och juridisk form

Hässleholm Miljö AB är ett helägt kommunalt aktiebolag till Hässleholms Kommun.

Bolagets styrelse utses av Kommunfullmäktige i Hässleholms kommun. Företrädare för bolaget och dess styrelse genomför löpande planerings- och uppföljningssamtal med ägaren om verksamhetsfrågor och ekonomi.

Bolaget har sitt säte i Hässleholm och bedriver verksamhet inom Hässleholms Kommun.

Uppdrag och affärsområden

Enligt verksamhetsföremål i bolagsordningen vill kommunen, genom sitt ägande i bolaget, integrera och utveckla energi-, avfalls- och vatten och avloppsverksamheter i kommunen samt medverka i utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Verksamheten omfattar tre uppdrag: renhållning, allmän vatten- och avloppsförsörjning och energi. Dessa uppdrag genomförs i fyra affärsområden: Vatten och Avlopp (VA), Fjärrvärme, Hässleholms Kretsloppscenter (HKC) och Renhållning.

Affärsområde VA ansvarar för att producera och distribuera dricksvatten, transportera och rena spillvatten samt avleda dagvatten. Arbetet går ut på att säkra och utveckla drift och leverans så att kommunens behov av VA-tjänster fungerar nu och i framtiden. Affärsområdet serverar drygt 40 000 av kommunens invånare med dricksvatten via 15 vattenverk, driver ett 120-tal pumpstationer och 15 reningsanläggningar med olika kapacitet och funktion, från små anläggningar för 200 personer till Hässleholms reningsverk med en kapacitet för 45 000 personer. Reningsanläggningarna runt om i kommunen bidrar till att hålla sjöar och vattendrag rena och friska. Bolaget tar fram utredningar och beslut enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster för kommunens beslutade VA-utbyggnadsplan.

Fjärrvärme är ett affärsområde som verkar på en konkurrensutsatt lokal värmemarknad med ca 2 800 anslutna fastigheter vilka består av såväl villor som flerfamiljshus, industrier och kommersiella fastigheter. Bolaget har 2 450 kunder, varav 300 företagskunder. Fjärrvärmesystemet är helt baserat på förnybara och återvunna bränslen och erbjuder avfallsbehandlingstjänster för energiåtervinning av avfall på en konkurrensutsatt marknad. Energisystemet består av två fjärrvärmesystem, ett i Hässleholm och ett i Tyringe samt ett sammanlagt fjärrvärmesystem på 174 539 km.

HKC är ett affärsområde som verkar på en konkurrensutsatt marknad. Aktiviteterna inom HKC är starkt kunddrivna där erbjudna tjänster är tydligt anpassade till marknadens behov och krav. Segmentet industriell avfallshantering har en stark koppling till konjunktur och övrig industri-verksamhet. Affärsmodellen bygger till stor del på ett aktivt sälj- och marknadsarbete med uppbyggnad av kund- och försäljningskanaler. I syfte att komma in i kundens projekt i ett tidigare skede implementerades under året en ny projektmodell som också bidrog till bättre uppföljning av avfallsmottagningen.

Renhållningsaffären ansvarar för samtliga processer som hanterar insamling och behandling av kommunalt avfall. Verksamheten finansieras genom avfallsavgifter som beslutas av kommunfullmäktig i en avfallstaxa. Affären finansieras genom avfallstaxan som ska täcka alla kostnader. Hämtning av avfall hos villa-, fritidsabonnenter, flerfamiljshus och verksamheter genomförs till stor

del i egen regi. Kommunalt avfall samlas in från 15 000 en- och tvåfamiljshus, 2 500 fritidshus och 9 000 hushåll i flerbostadshus samt 700 verksamheter. Fastighetsnära insamling av utsorterat avfall sker via 4-facks kärl till villor och fritidshus samt 1-facks kärl, container eller underjordsbehållare till flerfamiljshus och verksamheter. Grovavfall samlas in fastighetsnära eller via återvinningscentral. Insamlingen sker även genom sex återvinningscentraler (ÅVC) och en mobil återvinningspunkt (ÅVP). 6 000 enskilda avloppsanläggningar och 80 fettavskiljare i kommunen töms i egen regi medan fem latrinabonemang samlas in på entreprenad. Genom informationsinsatser bidrar bolaget till utvecklingen av en ökad resurseffektivitet och återvinning hos verksamheter och medborgare.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret och efter räkenskapsårets utgång

Den 6 september fick bolaget ny VD, Mats Didriksson då Sven Carlsson valt att sluta sin tjänst.

Fjärrvärmeverksamheten fyllde 50 år och detta uppmärksammades under hösten på en medarbetarkväll, vid Öppet hus för allmänheten och i våra sociala kanaler. Fjärrvärme är ett mycket prisvärt och hållbart energialternativ inte minst sett i ljuset av dagens energidebatt.

Fjärrvärmens prismodell har moderniserats och under året har prismodellen för företagskunderna förändrats. Företagskunderna har numera möjlighet att själva påverka alla komponenter i prismodellen. Priserna för privatkunderna i Hässleholm och Tyringe skiljer sig numera åt. Fjärrvärmekunder i Hässleholm har ett sommarpris och ett vinterpris medan fjärrvärmekunderna i Tyringe har samma pris året om. Detta beror på att bränslemixen i de olika fjärrvärmeverken skiljer sig åt och att fjärrvärmenäten ser olika ut. Från den 1 januari 2023 justeras prismodellen även för privatkunderna.

I november drabbade en brand Beleverket. Branden uppstod i lokalen där den nya rökgasfläkten ska installeras för att anpassas till avfallspannans nya rökgaskondenseringsanläggning som ska byggas under 2023. Branden spred sig till en anslutande rökgaskanal till skorsten. Händelsen innebar inga personskador eller betydande egendomsskador och branden påverkade heller inte driften av anläggningen. Försäkringsärenden, utredningar och myndighetskontakter hanterades.

Den 1 januari 2022 övergick producentansvaret för returpapper (tidningar, kartonger och reklamblad mm) till att bli ett kommunalt insamlingsansvar. Efter många års utredningar beslutade regeringen den 30 juni 2022 att även insamlingsansvaret för förpackningar ska övergå från producenterna till kommunerna med start 1 januari 2024. Insamlingen ska ske genom fastighetsnära insamling eller lättillgängliga insamlingsplatser. För bolaget förorsakar dessa beslut inga ekonomiska belastningar då det sedan 1990-talet bedrivits fastighetsnära insamling av aktuella fraktioner.

Avfallsförbränningskatten tas bort från 1 januari 2023. Detta påverkar kostnaden för det avfall som förbränns inom fjärrvärmeverksamheten och minskar kostnaderna för hanteringen av aska.

Ny Lag om allmänna vattentjänster träder i kraft 1 januari 2023. Till denna lag ska en ny Vattentjänstplan tas fram samt nya Allmänna bestämmelser för VA-anläggning.

Ett elstöd till företag håller på att tas fram och beslut kommer att fattas av Energimarknadsmyndigheten under januari 2023 med utbetalning under 2023. Då bolaget har ett flertal elanläggningar beräknas elstödet att bli av vikt för verksamheten.

Den 1 januari 2023 går kommuner, regioner och kommunala bolag in i ett nytt avgiftsbestämt pensionssystem, så även HMAB. Det nya avtalet, AKAP-KR, är ett avgiftsbestämt pensionssystem liksom det gamla avtalet PA KFS-09. En av skillnaderna är att i det nya systemet är pensionsavgiften högre, 6 % istället för 4,5 % för löner upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 31,5 % istället för 30 % för löner över 7,5 inkomstbasbelopp. För bolaget blir alltså pensionskostnaderna framöver betydligt högre än tidigare.

Viktiga externa faktorer som påverkat bolagets ställning och resultat

Den Coronapandemi som plågat världen under två år klassades om till en endemi, vilket resulterade i restriktionslättnader och en återgång till mer normala arbetsförhållanden. Bolaget har inte erfarit någon ekonomisk negativ inverkan i form av kundförluster eller permitteringar av personal utan har haft förmånen att kunna utföra sina uppdrag med hjälp av digitala lösningar och distansarbete där så har varit möjligt. Verksamhetsplanering och verksamhetsutveckling har dock påverkats av restriktionerna och verksamheten har inte haft möjlighet att utvecklas i samma takt som före pandemin.

Under februari månad invaderade Ryssland Ukraina med en påföljande energikris, inflation och ökande räntor. Bolaget har erfarit att priser på råvaror, drivmedel och räntor ökat markant i vissa fall samt att bristen på vissa råvaror orsakat vissa leveransförseningar som i sin tur fördröjer investeringstakten. Vissa reservdelar är också svåra att få fram.

Kriget i Ukraina och det mer spända säkerhetsläge som detta fört med sig har även aktualiserat kris- och beredskapsarbetet. Risker för bortkoppling av el under pågående energikris är hög och nödvändiga analyser för hur bolaget ska hantera detta genomfördes.

I renhållningstaxan finns en möjlighet för styrelsen att indexjustera en gång per år. Denna justering företogs 2022-01-01 med 3,6 %.

Fjärrvärmesaxa höjdes med 1 % 2022-01-01 efter samråd med medlemmar i Prisdialogen.

Enligt VA-taxa som antogs i Kommunfullmäktige i Hässleholms kommun 2010-01-25 sker automatisk indexreglering av avgiftsnivån enligt Konsumentprisindex (KPI). Indexregleringen avser såväl anläggningsavgifter som brukningsavgifter både vad gäller rörliga och fasta delar. Kommunfullmäktige beslutade 2014-12-15 om en uppdatering av VA-taxan, vilket innebär en komplettering med en åttaårsplan (till och med 2022) för höjning av VA-taxans brukningsavgifter utöver index. Vid taxerevidering 2022-01-01 fastställdes VA-taxehöjningsplan inklusive indexreglering att medföra en höjning med 3,39 % för enbostadshus typ A. För flerbostadshus typ B, ett flerfamiljshus med 15 lägenheter, uppgår taxehöjningen till 2,88 %. Nästa höjning, 2023-01-01, sker således endast med nivån för KPI.

Ett projekt avseende ny modell för VA-taxa och uppföljning av taxenivåer har genomförts under 2022. Förslaget innebär att VA-taxan fördelas mer rättvist och skäligt i enlighet med den nya branschstandard (P120) som Svenskt Vatten tagit fram och som stämmer överens med den nya Lagen om allmänna vattentjänster som träder i kraft 1 januari 2023. Styrelsen fattade beslut om förslaget under hösten och ärendet överlämnades till Kommunstyrelsens arbetsutskott för beredning under december månad. Beslut förväntas fattas under första kvartalet 2023.

Prisbildningen för biobränsle har förändrats på grund av världsomständigheterna. Samtidigt ökar efterfrågan på fjärrvärme med nybyggnation av både större och mindre fastigheter. För två år sedan var konkurrensen från värmepumpar stor men har minskat i takt med att elpriserna stiger.

Speciella omständigheter som i särskilt hög grad rör bolaget

Söndag 11 september 2022 hölls val till riksdag, region- och kommunfullmäktige i Sverige. Bolagets styrelsesammansättning förändrades något. Sittande styrelse innehar sitt ansvar fram till bolagsstämman i mars 2023 och som avser räkenskapsåret 2022. Nyvald styrelse tillträder vid det konstituerande styrelsemöte som följer direkt efter bolagsstämman.

Bolaget följer den finanspolicy som är beslutad av styrelsen samt i enlighet med Hässleholms Kommuns ägardirektiv.

Bolagets styrelse fastställer årligen, i enlighet med Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, utifrån ständigt uppdaterade behovsanalyser, en projektspecificerad långsiktig investeringsplan för hela den allmänna VA-anläggningen. Under 2021 gjordes en omräkning av de framtida behoven av förnyelseinvesteringar och då samtliga delar av VA-verksamhetens anläggningar visat sig ha ett

kraftigt eftersatt underhåll, beräknas investeringsbehovet för förnyelseinvesteringar till 1,6 mdkr under kommande 20-årsperiod. Med 2022 års ökade inflationstakt uppgår nu investeringsbehovet över 1,6 mdkr under kommande 20-årsperiod.

Priset för utsläppsrätter har ökat kraftigt de senaste två åren och kommer att utgöra en betydande kostnad framåt för energiåtervinningen av avfall då den fria tilldelningen avslutas.

Enligt miljöbalken ska det för varje kommun finnas en renhållningsordning som innehåller en avfallsplan och föreskrifter, som ska antas av kommunfullmäktige. Renhållningsordningen ska revideras var fjärde år. På kommunens vägnar fick bolaget i uppdrag att leda ett projekt för att ta fram en ny renhållningsordning för Hässleholm. Bolaget drev projektet med deltagande från alla förvaltningar. Beslutsärendet avslogs och sköts upp tills vidare.

Enligt Lag om allmänna vattentjänster ska en Vattentjänstplan tas fram av kommunen. Arbetet med att ta fram en Vattentjänstplan ska genomföras under 2023 inom Hässleholms kommun.

Hållbarhetsupplysningar

Hållbarhet är en integrerad del inom bolagsstyrningen och därmed är det svårt att hållbarhetsrapportera avskilt från övrig verksamhetsrapportering utan risk för upprepningar.

Verksamheten i HMAB styrs av bolagsordning, ägarpolicy, ägardirektiv samt av styrelsen fastställd Strategi 2030. Utifrån dessa styrdokument fastslår ledningen mål, budget och verksamhetsplaner. En övergripande planerings- och budgetprocess togs fram och genomfördes under året för att tydliggöra hur verksamhetsplan och budget hör ihop. Nästa år inkluderas hållbarhetsstyrning i processen.

Bolagsstrategin 2030, beslutades av styrelsen år 2020 och gäller för tre av fyra affärsområden. Verksamhetsstrategi HVAB 2022 som togs fram 2018 fungerade som styrdokument för VA-affären till och med 2022. Nästa år ska Strategi 2030 justeras för att omfatta även VA-affären. Strategins nulägesbeskrivning uppdaterades på en strategidag i december och ledningsgruppen beslutade att hållbarhetsmålen behöver tydliggöras och konkretiseras för att åstadkomma en bättre hållbarhetsprestanda som är i linjen med dagens krav och behov.

Ett utkast till ny miljö och hållbarhetspolicy planeras att föreslås styrelsen under 2023, i syfte att på ett ännu tydligare sätt formulera bolagets ställningstagande gällande miljöarbetet.

Sedan 2014 tar HMAB fram ett klimatbokslut som mäter och kartlägger bolagets påverkan på klimatet. Under hösten kompletterades klimatbokslutet med data från VA så att årets klimatbokslut omfattar hela bolaget.

För att minska HMAB:s miljöpåverkan i leverantörskedjan och hos kunderna behöver bolaget utveckla beställarkompetens och förbättring av upphandlingarnas miljönytta. Detta kommer att få mer fokus framöver. Vi behöver alltså framöver bli mer medvetna och arbeta aktivt för att minska negativ miljöpåverkan i leverantörsledet parallellt med förbättrad lönsamhet.

Bolagets hållbarhetsarbete utgår från Agenda 2030 för en hållbar utveckling. I linje med verksamhetens art och huvudsakliga påverkan på miljön och människors hälsa har bolaget valt att fokusera på fem globala mål och utifrån dessa beslutat om tio hållbarhetsmål för HMAB:

FN-hållbarhetsmål 6

- Vi effektiviserar vattenanvändning.
- Vi förbättrar vattenkvalitet.

FN-hållbarhetsmål 7

- Vi energieffektiviserar.
- Vi ökar produktionen av förnyelsebar energi.

FN-hållbarhetsmål 8

- Vi uppnår högre ekonomisk produktivitet samtidigt som vi minskar resursåtgången och miljöpåverkan.

- Det finns mångfald på våra arbetsplatser.
- Vi har anständiga arbetsvillkor för alla oavsett kön, sexuell läggning, ursprung, ålder och funktionsvariation.

FN-hållbarhetsmål 12

- Vi är resurseffektiva, minskar avfallet, speciellt matsvinn, och ökar återanvändning och återvinning av material.

- Vi avgiftar kretsloppet.

FN-hållbarhetsmål 13

- Vi har positiv inverkan på klimatet.

På HMAB har arbetet för att skapa en mer hållbar organisation inletts. Kunskapen om hållbarhet har förbättrats hos personalen genom E-Learning. En befattning, hållbarhetsutvecklare inom en ny funktion, lednings- och verksamhetsstöd har skapats, för att ge kraft åt hållbarhetsarbetet framåt. Under 2023 ska de fem globala hållbarhetsmål som bolaget valt att fokusera på synliggöras ännu bättre med avsikten att utgöra en självklar grundbult i företagets styrning. Planeringen och genomförandet av aktiviteter som bidrar till hållbarhetsarbetet följer den strategiska processen, liksom frågan kring uppföljning av hållbarhetsarbetet.

Genom sitt uppdrag levererar bolaget samhällsnytta till kommunen och sina invånare. Ambitionen är att maximera samhällsnyttan så mycket som möjligt och bidra till en hållbar utveckling i det lokala samhället. Bolaget bidrar årligen med: en omfattande pedagogisk verksamhet riktad till förskolor, grundskolor och gymnasieskolor; öppet hus för allmänheten på någon av våra anläggningar; sponsring till 25 olika föreningar till ett totalbelopp av 240 tkr; stöd till kommunens hållbarhetsarbete genom funktionen hållbarhetscoach; utvecklat samarbete med Yrkesakademin och med Yrkeshögskola Syd och har tagit emot ett antal prao- och lia-elever.

Allmänhetens rätt att ta del av allmänna handlingar skyddas i Sveriges grundlag. Under året har styrkan för registrering och dokumenthantering utökats. Planen är att förbättra relevanta rutiner och utbilda personalen.

Bolaget levererar samhällsviktiga tjänster och tillgängligheten är därmed avgörande för hässleholmarnas levnadsstandard. Årets inflation drabbar hushållens ekonomiska ställning och kan påverka betalningsviljan och förmåga. Medvetenheten och ödmjukheten inför att kunder pressas av hög inflation och stigande räntor är därför en viktig faktor som vägs in när bolaget tar fram förslag för sina taxor.

I Sverige återfinns korrupktion i större utsträckning i kommunerna, ofta i form av vänskaps-korrupktion, dvs favorisering av vänner, familj och bekanta i den offentliga eller privata sfären till nackdel för andra personer. Under 2022 har en visselblåsarfunktion implementerats, men ännu har inga ärenden rapporterats in. Bolagets sponsorstrategi följs och under 2023 kommer en ny sponsorpolicy tas fram. Rekrytering av personal sker enligt väl inarbetade rutiner. Ekonomisk kontroll av leverantörer startades under året och ett kontrollprogram håller på att utvecklas. Rutiner

och kunskap om upphandling, avtalsuppföljning och leverantörskontroller behöver systematiseras och förbättras. En policy gällande antikorruption är under arbete.

Dricksvatten, uppvärmning, avfallshantering och behandling av spillvatten är avgörande tjänster för ett fungerande samhälle med goda levnadsvillkor. Att löpande identifiera, bedöma och hantera risker som kan påverka bolagets verksamhet är avgörande för att säkerställa god tillgänglighet. Hållbarhetsriskerna och dess värdering reviderades under året. Riskhanteringsplanen kommer att uppdateras i början på 2023.

HMAB ska vara en attraktiv arbetsplats för alla. Bolaget strävar efter att ha engagerade medarbetare som trivs och bidrar till att utveckla företaget. Hässleholm Miljö strävar efter att ha chefer som agerar med framåtanda, tydlighet och omtänksamhet. Medarbetarna ska kunna påverka de frågor som är av vikt för uppdraget och bidra till att nå bolagets mål. Bolaget är på väg mot en generations- och kompetensväxling då många nyckelkompetenser närmar sig pensionsålder. Samtidigt väntar stora utmaningar inom VA-verksamheten som kräver rekrytering av nya medarbetare. Under 2022 har nya medarbetare rekryterats dels för att stärka upp inom VA, dels för att säkerställa en lyckad kompetensöverföring inför pensionsavgångar.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet innebär att bolaget undersöker, riskbedömer, åtgärdar och följer upp åtgärder inom arbetsmiljöområdet i enlighet med framtagen arbetsmiljöpolicy.

Inom området personalhälsa har fokus under året varit på arbetsmiljö i allmänhet och psykosociala hälsosfaktorer i synnerhet. Sjukfrånvaron har varit 3,76 % vilket får anses som ett bra resultat med tanke på att halva året omfattades av Coronapandemin. Alla anställda erbjuds en hälsokontroll vartannat år. Syftet med hälsokontrollen är att kartlägga hur medarbetare upplever sin hälsa, arbetsmiljö och livsstil. Medarbetaren får insikt om sin egen hälsostatus samt råd om och motiveras till livsstilsförändringar. För att främja medarbetarnas hälsa har olika hälsoaktiviteter anordnats och friskvårdsbidrag erbjuds alla anställda. Olika former av arbete för likabehandling, jämlikhet och mångfald pågår.

För ytterligare hållbarhetsinformation se sidorna 6-29.

Omsättning, resultat och marknad

År 2022 har varit ett händelserikt år på olika sätt för respektive verksamhetsområde. Årets nettoomsättning blev 437 232 tkr och resultatet efter finansiella poster uppgick till 13 500 (23 594) tkr. Samtliga verksamhetsområden är påverkade av rådande omvärldsfaktorer som t ex prisökningar på bränsle, energi och räntor och vissa avtal har indexökningar som inte går hand i hand med intäktsökningar som till största delen även de är behäftade med olika index.

Den årliga produktionen av **fjärrvärme** uppgick till 232 (251) GWh värme, av dessa såldes 194 (211) GWh, 24 % till privatkunder och 76 % till företagskunder. Elproduktion i kraftvärmepannan uppgick till 11,3 (9,2) GWh. Av dessa såldes 5,3 GWh och övrigt användes internt. 19 nya privatkunder och 5 företagskunder tillkom under året, 44 växlarbyten genomfördes och 3 nya trygghetsavtal tecknades. Cirka 1 800 m ledningar lades ner, varav 700 m är utbyte av gamla ledningar. Tillgängligheten, alltså den faktiska driften i relation till den planerade driften, låg på 99 %. Årets nettoomsättning var 154 768 (161 723) tkr och resultatet 10 923 (9 871) tkr.

På **HKC** inleddes året relativt svagt dock med en tydlig återhämtning under andra halvan av 2022. Under året togs det emot 235 000 ton industriavfall vilket är något mindre 2021. Av dessa var drygt 130 000 ton (112 000) förorenade jordar, 12 000 ton (13 000) oljehaltigt vatten och slam och 22 000 ton (15 000) avfall från olika infrastrukturprojekt. Årets nettoomsättning var 91 584 (78 829) tkr och resultatet 26 976 (20 613) tkr.

Renhållningen samlade under år 2022 in 4 500 (4 400) ton brännbart avfall, 3 200 (3 400) ton matavfall till biologisk behandling och 3 000 (3 000) ton förpackningar till återvinning samt 10 000 (9 500) ton grovavfall. Återvinningscentralerna höll öppet i 6 023 (6 152) timmar och tog emot 127 116 (131 960) besökare. Renhållningen har haft ett år med ovanligt höga intäktsnivåer

för skrot, som det råder stor efterfrågan på. En gynnsam faktor för resultatet är den, enligt avtalet, oförändrade kostnadsnivån för insamlingsentreprenaden. Årets omsättning var 82 911 (77 145) tkr och resultatet 637 (877) tkr. Verksamheten kan vid behov subventioneras av HKC men de tre senaste åren har inget sådant behov funnits.

VA-verksamheten producerade under år 2022 3 801 189 (3 678 613) m3 dricksvatten och behandlade 5 869 925 (4 480 000) m3 spillvatten. Det finns ett stort behov av underhåll och kostnaderna för drift och underhåll har drabbats hårt av omvärldsfaktorerna. Under året har även personalkostnaderna ökat då det behövs fler resurser för att hinna med både drift- och underhåll samt att genomföra de stora reinvesteringar i VA-anläggningen som krävs för att framtidssäkra VA-verksamheten. Årets omsättning var 89 915 (88 312) tkr och resultatet -25 037 (-7 810) tkr.

Bolaget präglas av kapitaltunga materiella anläggningar. Projekt av olika form och dignitet pågår ständigt för att utveckla och underhålla dessa och även andra projekt utförs för verksamheternas utveckling. På balansdagen pågår det investeringsprojekt i storleksordningen 70 958 tkr. Vid årsbokslutet är avkastningen på eget kapital 4,8 % (8,1 %), avkastningen på det totala kapitalet 1,9 % (2,4 %) och bolagets soliditet är 22,0 % (21,1 %). Både VA-verksamheten och Insamlingsverksamheten är självkostnadsbärande enheter och ska alltså inte gå med vinst över tid. Detta ställer högre krav på fjärrvärmeverksamheten och verksamheten på HKC att generera vinster för att uppfylla de utvecklingskrav som finns, då de även på kort och medellång sikt medfinansierar VA- och Insamlingsverksamheten. Inga nya lån har upptagits, 45 000 tkr har amorterats och bolagets skulder till kreditinstitut i förhållande till balansomslutningen vid utgången av år 2022 uppgår till 58,3 % (61,0%).

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Bolaget har identifierat de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna och de utgörs av följande: ändringar av de ekonomiska förutsättningarna; kraftiga prisförändringar på entreprenörsvillkor, energiråvaror, finansiella kostnader, nya och ändrade miljöavgifter, energiskatter; miljötillstånd, avbrott och haverier i tillförsel och distributions- och produktionssystem, energi- och miljöpolitiska åtgärder, av- och omreglering av marknader, ny lagstiftning, ökad konkurrens och ett lägre energiinnehåll per volymenhet i inlevererat avfall. Den lågkonjunktur som vi nu är i början av förutspås sänka efterfrågan på kort sikt inom samtliga verksamhetsområden.

Marknaden för behandling av avfall är i kontinuerlig förändring. Fram till 2009 var deponin en viktig inkomstkälla för bolaget och bidrog till stora delar av vårt överskott. I dagsläget är det i huvudsak behandlingen av förorenad jord och mottagning av konstruktionsmaterial till bland annat sluttäckningen av deponierna som ger ett överskott. Under senare år har utveckling av metoder för omhändertagande av flytande avfall pågått och detta är ett område inom vilket HMAB undersöker möjligheter att effektivisera och utveckla. Våra kunder har vant sig vid att HMAB kan ta hand om avfall av olika grader av komplexitet och vi avser att fortsätta arbeta på detta sätt.

Branschorganisationen Svensk Fjärrvärme förutspår en minskning av förbrukning med totalt 10 % fram till 2025. Arbetet med att finna nya energilösningar och effektiviseringsåtgärder pågår. Tilldelningen av utsläppsrätter minskar efter år 2025 och utsläppsrätter kommer då att behöva köpas in. Priserna har ökat kraftigt den senaste tiden och den framtida kostnadsposten är väsentlig.

Osäkerhet kring ersättningsnivån för producentansvarsmaterial under år 2023 är stor. Vid utebliven ersättning drabbas renhållningsverksamheten av ett stort underskott. Detta vägs till viss del upp av de senaste tre årens positiva resultat men även andra kostnadsökningar är att förvänta så ett troligt underskott för år 2023 är att vänta.

Kommunfullmäktige beslutade 2010 om en VA-utbyggnadsplan över totalt 13 områden i kommunen som idag inte har någon kommunal VA-försörjning. Planen genomgick en revidering under 2015, och den nya versionen beslutades i kommunfullmäktige enligt § 157 2017-06-12. För

merparten av dessa VA-utbyggnader kommer det föreligga ett stort underskott i finansieringen, dvs kostnaden för att bygga ut ny allmän VA-anläggning blir mycket högre än de intäkter bolaget får från anläggningsavgifter (anslutningsavgifter) som fastighetsägarna i VA-utbyggnadsområdet kommer att betala. Enligt gällande VA-lagstiftning ska i sådana fall beslut fattas om så kallad sär taxa, innebärande att fastighetsägare i mycket kostnadskrävande VA-utbyggnader tvingas betala en högre avgift än vad man normalt gör. Kommunfullmäktige i Hässleholms kommun beslutade under 2015 om vilka principer som ska gälla för när sär taxa ska tas ut och hur sär taxa ska beräknas med syfte att säkerställa likvärdig behandling mellan de olika områdena som ingår i VA-utbyggnadsplanen. Fastställd sär taxepincip innebär att underskott i finansiering av VA-utbyggnader kommer minska men inte upphöra. I vissa av de aktuella utbyggnadsområdena är sär taxa dock ingen möjlig lösning.

Användande av finansiella instrument

Finansiella instrument används ej.

Tillstånds- och allmänpliktig verksamhet enligt miljöbalken

Renhållning

Renhållningsverksamheten (Hässleholms Kretsloppscenter och Insamlingen) har under 2022 bedrivit verksamhet i enlighet med det tillstånd som beviljades av Miljödomstolen 2017-12-21. Anläggningens nuvarande miljö tillstånd vann laga kraft år 2019. Det innebär högre utsläppskrav, bland annat för metallrening. Idag uppfylls kraven genom absorption av metaller i dammarna. Bolaget ansökte om ett tillägg gällande en färgvattenanläggning som blev permanent accepterat under året och kommer att byggas i enlighet med BMT (bästa möjliga teknik).

Miljöpåverkan avseende renhållning består i huvudsak av utsläpp till luft och vatten från avfallsanläggningen i Vankiva samt utsläpp till luft från insamlingsfordon. Deponigasen tas omhand och används för energiproduktion. Under 2022 producerades 726 894 (780 613) m³ gas.

Lakvatten renas i eget reningsverk och renat lakvatten släpps ut i Prästabäcken. Till verksamheten hör en egen kontrollplan som är ett kontinuerligt uppdaterat dokument för kontroll och reglering av verksamhetens miljöpåverkan. Under 2022 renade bolaget 168 317 (148 603) m³ lakvatten.

Ett villkorsöverskridande (villkor 3 i tillståndet) inträffade vid årsskiftet 2021/2022 gällande mellanlagring av massor längre än i villkorens avsatta tid. Länsstyrelsen beslutade att avsluta ärendet utan ytterligare åtgärd och upprättade en polisanmälan gällande brott mot befintligt miljö tillstånd. Åklagarmyndigheten förelade en företagsbot med 50 000 kronor för otillåten miljöverksamhet.

Ett föreläggande från länsstyrelsen om att inkomma med handlingar som styrker att Mark- och miljödomstolen mottagit underlag för godkännande av ekonomisk säkerhet fick åtgärdas genom att hemställa begäran om proprieborgen till kommunfullmäktige i Hässleholm.

Samtliga fem återvinningscentraler med C-tillstånd fick under hösten besök från tillsynsmyndigheterna. Efter genomförda besök konstaterades att det rådde god ordning i fraktioner såväl som miljöskåp samt att verksamheten bedrevs på ett miljömessigt bra sätt.

Fjärrvärme

Bolaget bedriver en tillståndspliktig anläggning enligt miljöbalken. Tillståndet i Hässleholm avser förbränning av utsorterat brännbart avfall (högst 50 000 ton/år), torv, träbränsle, olja och deponigas samt lagring av olja och flis. Tillståndet lämnades av Länsstyrelsen 2001-11-22. Ett ändringstillstånd för utbyggnad med en 30 MW:s biobränslepanna lämnades 2008-12-18. Fjärrvärmecentralen i Tyringe är från och med 2008-01-01 inte längre tillståndspliktig. Det tidigare tillståndet (2001-04-19) gäller dock för verksamheten. 2019 beviljades HMAB ett nytt miljö tillstånd som innebär ökad förbränningskapacitet från 50,000 ton per år till max 70,000 ton

per år. Tillståndet som togs i anspråk i oktober innebär att avfallsanläggningen kategoriseras som "avfallsförbränningsanläggning" istället för "sambörbränningsanläggning för biobränsle/avfall".

Verksamhetens miljöpåverkan utgörs främst av utsläpp till luft samt vatten i form av rökgaskondensat. Bolaget har tidigare tilldelats utsläppsrätter för koldioxid avseende perioden 2013-2020, totalt 213 008 stycken (ton). Dessa delades upp på de olika åren och minskade över åren 2013-2020. Den kvarvarande mängden utsläppsrätter, 61 310 stycken (ton), som fanns vid utgången av år 2020 tillföll HMAB. Antalet tilldelade utsläppsrätter för år 2022 blev 7 926 (8 135) stycken (ton) och utnyttjade utsläppsrätter för år 2022 uppgår till 24 590 (22 002) stycken (ton). Kvarstår gör preliminärt 30 779 (47 443) stycken (ton) utsläppsrätter för framtida utnyttjande. Naturvårdsverket har ändrat modell för de hänvisningsvärde som styr beräkningen av utsläppsrätter som ska överlämnas avseende år 2022. Den biogena delen av avfallet har minskat från 60 % till 55 % vilket medför att antalet utsläppsrätter som ska överlämnas är högre än vid tidigare beräkningsmodell. Anledningen till att HMAB ska överlämna betydligt fler utsläppsrätter avseende år 2022 jämfört med år 2021 beror således inte på ökad mängd CO₂-utsläpp utan på förändrad beräkningsmodell.

Från december 2023 omfattas anläggningen av skarpare EU-krav, s.k. BAT WI (Best Available Technology - Waste Incineration). Ett nytt vått reningssteg av rökgaser installeras för att klara de högre utsläppsvillkoren. Efter anmälan om nybyggnation av en rökgaskondenseringsanläggning, beslutade miljö- och stadbyggnadsförvaltningen ett delegationsbeslut om föreläggande gällande utsläpp av rena kondensat till recipienten Genabäcken. En anmälan om tillståndsändring förbereds.

I november drabbade en brand Beleverket. Branden uppstod i lokalen där den nya rökgasfläkten ska installeras för att anpassas till avfallspannans nya rökgaskondenseringsanläggning som ska byggas under 2023. Branden spred sig till en anslutande rökgaskanal till skorsten. Händelsen innebar inga personskador eller betydande egendomsskador och branden påverkade inte heller driften av anläggningen. Försäkringsärenden, utredningar och myndighetskontakter hanterades enligt vedertaget arbetssätt.

VA-anläggning

Bolaget bedriver sex tillståndspliktiga anläggningar varav Magle våtmark redovisas tillsammans med Hässleholms avloppsreningsverk. Vidare bedrivs verksamhet på elva anmälningspliktiga anläggningar. En anmälningspliktig verksamhet avser vattenverk och övriga avser anläggningar för avloppsrening. Tillstånds- och anmälningsplikten vid avloppsreningsverk avser villkor för utsläpp av fosfor och syreförbrukande substanser (BOD) samt för Hässleholms avloppsreningsverk även kväve.

De tillståndspliktiga verksamheterna bedriver verksamhet enligt tillstånd eller dispens enligt miljölagstiftningen och är följande:

- Hässleholms Avloppsreningsverk och Magle våtmark
- Koncessionsnämnden: 1973-05-17, 1977-03-23, 1980-06-18, 1984-09-04
- Länsstyrelsen: 1994-04-05 och 2004-04-22
- Hästveda Avloppsreningsverk
- Länsstyrelsen: 1988-04-11, 1994-11-08
- Sösdala Avloppsreningsverk
- Länsstyrelsen: 1986-11-24
- Vinslövs Avloppsreningsverk
- Länsstyrelsen: 1984-03-19
- Vittsjö Avloppsreningsverk
- Länsstyrelsen: 1997-01-07, 2005-11-17, 2006-11-09, 2008-02-07
- Koncessionsnämnden: 1998-06-22

- Anmälningsskyldiga reningsanläggningar finns i följande orter (20-250 personer):
- Emmaljunga, Västra Torup, Röke, Hörja, Nävlinge, Norra Mellby, Farstorp, Verum, Attarp, Stavshult
- Anmälningsskyldig vattenverksamhet finns för Hässleholms Vattenverk.

Under 2022 har erforderliga analyser genomförts på grundvattentäkter, vattenverk, ledningsnät och hos användare.

Flerårsöversikt

Tkr	2022	2021	2020	2019	2018
Antal anställda	146	140	100	96	90
Nettoomsättning	437 232	413 169	310 594	299 327	286 456
Resultat efter finansiella poster	13 500	23 594	25 028	-934	31 607
Balansomslutning	1 357 811	1 372 730	969 870	956 865	855 644
Soliditet (%)	22,0	21,1	22,6	20,9	23,7
Avkastning på eget kap. (%)	4,8	8,1	11,4	neg	15,6
Avkastning på totalt kap. (%)	1,9	2,4	3,3	0,7	4,6

Förändring av eget kapital

Förändring av eget kapital	Aktie- kapital	Uppskriv- ningsfond	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Fusions- resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	10 000	50 457	2 000	15 305	4 235	-52 105	29 892
Disposition enligt beslut av årets årsstämma		-32 565		-15 305	-4 235	52 105	0
Upplösning av uppskrivnings- fond		-1 947		1 947			0
Årets resultat					10 094		10 094
Belopp vid årets utgång	10 000	15 944	2 000	1 947	10 094	0	39 986

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

Förslag till vinstdisposition	Kronor
Balanserad vinst	1 947 255
Årets resultat	10 093 848
	12 041 103
Disponeras så att	
Till aktieägare utdelas	8 000 000
I ny räkning överföres	4 041 103
	12 041 103

Bolagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalys och noter.

Resultaträkning

Tkr	Not	2022-01-01 – 2022-12-31	2021-01-01 – 2021-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	2, 20	437 232	413 169
Övriga rörelseintäkter	2	11 766	6 399
Aktiverat arbete för egen räkning		5 568	6 747
		454 566	426 315
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-104 613	-90 929
Övriga externa kostnader	3, 4, 20	-115 835	-98 921
Personalkostnader	5	-115 917	-110 509
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-93 822	-93 293
Övriga rörelsekostnader		-1 017	-835
		-431 204	-394 487
Rörelseresultat		23 362	31 828
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	6	960	510
Räntekostnader och liknande resultatposter	7	-10 822	-8 744
Resultat efter finansiella poster		13 500	23 594
Bokslutsdispositioner	22	-3 500	-18 200
Resultat före skatt		10 000	5 394
Skatt på årets resultat	8	94	-1 158
Årets resultat		10 094	4 235

Balansräkning

Tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
GIS-kartering	9	3 049	776
		3 049	776
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, markanläggningar och mark	10	241 795	243 631
Maskiner och andra tekniska anläggningar	11	857 743	854 878
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	12	70 958	48 667
		1 170 496	1 147 176
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	13	0	0
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	14	15	15
Uppskjuten skattefordran	8	2 610	3 594
		2 625	3 609
Summa anläggningstillgångar		1 176 170	1 151 561
Omsättningstillgångar			
Varulager m.m.			
Råvaror och förnödenheter		13 536	10 145
		13 536	10 145
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		72 019	63 550
Fordringar hos koncernföretag		10 094	11 652
Kommunkoncernkonto	15	62 478	124 103
Aktuella skattefordringar		2 166	1 592
Övriga fordringar		12 550	944
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	8 783	9 166
		168 090	211 007
Kassa och bank	15	15	17
Summa omsättningstillgångar		168 105	221 169
Summa tillgångar		1 357 811	1 372 730

Balansräkning fortsättning

Tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	25		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		10 000	10 000
Uppskrivningsfond		15 944	50 457
Reservfond		2 000	2 000
		27 944	62 457
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		1 947	15 305
Fusionsresultat		0	-52 105
Årets resultat		10 094	4 235
		12 041	-32 565
Summa eget kapital		39 985	29 892
Obeskattade reserver	23	339 128	335 628
Avsättningar			
Uppskjuten skatteskuld	8	12 586	13 091
Övriga avsättningar	24	44 059	37 459
Summa avsättningar		56 645	50 550
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	17	791 700	836 700
Periodiserade anläggningsavgifter	18	33 806	34 620
Summa långfristiga skulder		825 506	871 320
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		378	379
Leverantörsskulder		42 645	33 230
Skulder till koncernföretag		1 605	3 477
Övriga skulder		16 166	13 020
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	35 753	35 234
Summa kortfristiga skulder		96 547	85 340
Summa eget kapital och skulder		1 357 811	1 372 730

Kassaflödesanalys

Tkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		13 500	23 594
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	21	103 039	96 263
Betald skatt		-2	-1 414
Resultat efter finansiella poster		116 537	118 442
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		-3 391	3 102
Förändring av kundfordringar		-6 911	-8 255
Förändring av kortfristiga fordringar		-11 223	-2 662
Förändring av leverantörsskulder		7 543	10 249
Förändring av kortfristiga skulder		3 663	7 047
Kassaflöde från den löpande verksamheten		106 218	127 923
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	12	-122 031	-86 636
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-122 031	-86 636
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån, långfristiga		0	-17 831
Amortering av lån		-45 000	0
Periodisering anläggningsavgifter		-814	-1 203
Utbetald utdelning		0	-4 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-45 814	-23 034
Årets kassaflöde		-61 627	18 253
Likvida medel vid årets början			
Likvida medel vid årets början		124 120	105 867
Likvida medel vid årets slut	15	62 493	124 120

Noter

Tkr

NOT 1: Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1, Årsredovisning och koncernredovisning (K3) samt i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster.

Fordringar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Övriga tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde om annat ej anges. Utländska fordringar och skulder har värderats till balansdagens valutakurs.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Försäljning av fjärrvärme redovisas efter mätning hos kunden i enlighet med allmänna villkoren. Försäljning redovisas netto efter moms och rabatter. Intäkter från förbränning av sorterat brännbart avfall redovisas i samband med invägning. Intäkter från renhållningsverksamheten redovisas när leverans av vara eller tjänst har utförts och alla rättigheter och risker har övergått till köparen. Hyresintäkter redovisas i den period uthyrningen avser.

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Beräkning av ränteintäkter görs på basis av den underliggande tillgångens avkastning enligt effektivräntemetoden.

Statliga stöd redovisas till verkligt värde när det finns rimlig säkerhet att stödet kommer att erhållas och att bolaget kommer att uppfylla alla därmed sammanhängande villkor. Statligt stöd som hänför sig till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter. Stödet intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som det statliga stödet är avsett att kompensera. Statliga stöd för anskaffning av materiella anläggningstillgångar reducerar tillgångens redovisade värde.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar såsom löner, sociala avgifter, semester, bonus, bilersättningar och liknande är ersättningar som förfaller inom 12 månader från balansdagen det år som den anställde tjänar in ersättningen och kostnadsförs löpande om inte utgiften inkluderats i anskaffningsvärdet för en anläggningstillgång. Kortfristiga ersättningar värderas till det odiskonterade belopp som företaget förväntas betala till följd av den outnyttjade rättigheten.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka fastställda avgifter betalas till en separat juridisk enhet. Någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter finns inte i de fall den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till de anställda. Avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner kostnadsförs under det räkenskapsår de avser.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Leasing

Leasing klassificeras antingen som finansiell eller operationell leasing. Klassificering av leasingavtal görs vid leasingavtalets ingående. Bolagets samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella. Minimileaseavgifter enligt operationella leasingavtal där företaget är leasetagare kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Fordringar och skulder netto redovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatteeffekten i eget kapital.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella tillgångar som är avsedda för långsiktigt innehav redovisas till anskaffningsvärde. Har en finansiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdenedgången är bestående.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningar görs linjärt över den bedömda nyttjandetiden. Upparbetat aktiverat arbete för egen räkning praktiseras inte för immateriella anläggningstillgångar.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda nyttjandeperioden. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Reservdelar överstigande 20 (20) tkr klassificeras som anläggningstillgångar. Övriga reservdelar betraktas som förnödenheter och kostnadsförs löpande. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

I enlighet med K3-regelverket tillämpar bolaget regelverket kring komponentavskrivning. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar	Procent
Byggnader	2-5 %
Markanläggningar	5 %
Värmeproducerande anläggningar	5 %
Ledningsnät	3 %
Maskiner och andra tekniska anläggningar	3 – 20 %
Inventarier, maskiner och installationer	3 – 20 %
Reservdelar	20 %
Vattenverk	5 – 10 %
Reningsverk	3 – 10 %
Pump- och tryckstegringsstationer	5 – 10 %

Den bedömda ekonomiska livslängden för fyrfackskärl har bestämts till 15 år dvs ca 7% avskrivning per år. I anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde uppgår lånekostnaderna till ett belopp av 11 306 (11 306) tkr.

Upparbetat aktiverat arbete för egen räkning motsvarar egna personal- och maskinkostnader för den tid personal arbetat i investeringsprojekt som senare aktiveras som anläggningstillgångar. De direkta kostnaderna för dessa personal- och maskinkostnader neutraliseras således.

Låneutgifter som är direkt hänförliga till inköp, konstruktion eller produktion av en kvalificerad tillgång aktiveras under den tidsperiod som krävs för att färdigställa tillgången för dess avsedda användning eller försäljning. Övriga låneutgifter kostnadsförs i den period som de hänförs till och redovisas i posten Räntekostnader och liknande resultatposter.

Anläggningsavgifter

Anläggningsavgifterna för VA-verksamheten ska täcka: avskrivningar på nyinvesteringar i ledningsnät, pumpstationer, dagvattenmagasin och tryckstegringsstationer, del av huvudanläggningen, administration (såsom fakturering, kommunikation med kund, inspektion m m) och räntekostnader för nyanläggning i ledningsnätet och del av huvudanläggning.

Från och med år 2005 periodiseras anläggningsavgiften enligt följande:

År	Procent
År 1	15 % för administrationskostnader och 1/33 av resterande 85 %
År 2 - 33	3 % per år intäktsförs

Anläggningsavgifter för VA-verksamheten räknas som livsvariga. Anläggningsavgifter för fjärrvärmeanslutningar intäktsförs i sin helhet då de uppkommer, då dessa anses följa de avtal varmed de ansluts.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Inkurans om 3 % beräknas på samtliga lagertillgångar. Elcertifikat har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen.

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas utifrån anskaffningsvärdet.

Likvida medel

Likvida medel utgörs av disponibla tillgodohavanden hos banken och andra kreditinstitut och kortfristiga, likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatta för en obetydlig risk för värdefluktuationer. Sådana placeringar har en löptid på maximalt tre månader.

I likvida medel ingår bolagets tillgodohavanden på kommunens koncernkonto.

Avsättningar

Avsättningar för deponi beräknas genom att beräknad utgift för sluttäckning och underhåll nuvärdesberäknas och fördelas linjärt över återstående nyttjandeperiod för deponin, dvs. tiden fram till sluttäckning görs.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt s.k. indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Kassaflödet redovisas uppdelat på den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten. Vid upprättandet av kassaflödesanalysen har bolagets kommunkoncernkonto hanterats som likvida medel, se not 15.

Nyckeltalsdefinitioner

Antal anställda

Medelantal anställda under räkenskapsåret.

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Balansomslutning

Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Avkastning på eget kap. (%)

Resultat efter finansiella poster i procent av justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt).

Avkastning på totalt kap. (%)

Rörelseresultat plus finansiella intäkter i procent av balansomslutningen.

NOT 2: Nettoomsättningens fördelning

Nettoomsättningens fördelning	2022	2021
Renhållning		
HKC	96 824	81 217
Insamling av hushållsavfall	83 936	77 725
Övriga intäkter	42	78
	180 803	159 020
Fjärrvärme		
Värmeförsäljning	136 976	142 931
Intäkter brännbart avfall	29 991	23 039
Övriga intäkter	10 372	4 592
	177 004	170 562
VA		
Brukaravgifter	88 146	86 664
Anläggningsavgifter direktintäkt	815	341
Anläggningsavgifter periodiserat	814	1 203
Vattenmätarservice	13	17
Avstängningsavgift/Inkopplingsavgift	48	32
Övriga intäkter	1 352	1 729
	91 191	89 986

NOT 3: Operationella leasingavtal

Operationella leasingavtal	2022	2021
Förfaller till betalning inom ett år	1 271	1 387
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	4 112	1 044
Förfaller till betalning senare än fem år	956	0
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	2 347	2 025

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 2 347 tkr.

I bolagets redovisning utgörs den operationella leasingen till största delen av hyrda lokaler och leasing av fordon och en mindre del avser hyra av maskiner för tillverkning samt inventarier. Avtalet för hyra av kontorslokaler förlängs med 12 månader i taget om ingen uppsägning av avtalet sker. Leasingavtalen för fordon är tidsbestämda. Inga variabla avgifter förekommer i avtalen.

NOT 4: Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Arvode till revisorer	2022	2021
PwC		
Revisionsuppdrag	207	316
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	258	662
	465	978

NOT 5: Personal och styrelse

Personal och styrelse	2022	2021
Medelantalet anställda		
Kvinnor	46	44
Män	100	96
	146	140
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	1 642	1 459
Övriga anställda	76 440	74 549
	78 082	76 008
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	251	233
Pensionskostnader för övriga anställda	6 994	6 272
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	24 199	22 983
	31 444	29 488
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	109 526	105 496
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	14 %	14 %
Andel män i styrelsen	86 %	86 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	63 %	63 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	37 %	37 %

Avtal om avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida uppgår uppsägningstiden till 15 månader varav de tre sista månaderna är avräkningsbara om VD erhåller annan tjänst. Under uppsägningstiden är VD att anse som anställd i bolaget och omfattas av för anställningen aktuella förmåner enligt lag och avtal, även om denne befriats från arbetskyldighet.

NOT 6: Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	2022	2021
Övriga ränteintäkter	960	510
	960	510

NOT 7: Räntekostnader och liknande resultatposter

Räntekostnader och liknande resultatposter	2022	2021
Räntekostnader till koncernföretag	-6 266	-5 973
Övriga räntekostnader	-4 555	-2 771
	-10 821	-8 744

NOT 8: Aktuell och uppskjuten skatt

Aktuell och uppskjuten skatt	2022	2021
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	-80	-654
Justering avseende tidigare år	0	0
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år	653	19
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-479	-523
Totalt redovisad skatt	94	-1 158

Avstämning av effektiv skatt

Avstämning av effektiv skatt	2022	2022	2021	2021
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		9 999		5 393
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	-2 060	20,60	-1 111
Ej avdragsgilla kostnader		-57		-44
Ej skattepliktig intäkt		1		0
Skatteeffekt av ej bokförda kostnader		1 045		1 045
Aktuell skatt hänförlig till tidigare år		653		19
Skattereduktion avseende inköp 2021		1547		0
Skatteeffekt på temporära skillnader byggnad		-1540		-528
Skatteeffekt av temporära skillnader uppskrivningsfond		505		-540
Redovisad effektiv skatt	-0,94	94	21,47	-1 158

Uppskjuten skattefordran byggnader och mark

Uppskjuten skattefordran, byggnader och mark	2022	2021
Ingående värde	3 594	442
Genom fusion Outnyttjade underskottsavdrag	0	4 180
lanspråkstagen fordran outnyttjade underskottsavdrag	-1 045	-1 045
Temporära skillnader årets	61	17
Utgående redovisat värde	2 610	3 594

Uppskjuten skatteskuld

Uppskjuten skatteskuld	2022	2021
Ingående värde	13 091	0
Genom fusion Uppskrivningsfond Byggnader	0	13 596
Uppskjuten skatteskuld årets avskrivning uppskrivningsfond	-505	-505
Utgående redovisat värde	12 586	13 091

NOT 9: Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 786	0
Inköp	2 808	
Genom fusion	0	4 786
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	7 594	4 786
Ingående avskrivningar	-4 009	0
Genom fusion	0	-3 424
Årets avskrivningar	-536	-586
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 544	-4 009
Utgående redovisat värde	3 049	776

NOT 10: Byggnader, mark och markanläggningar

Ingående ackumulerat bidrag på 2 913 tkr ingår i ingående anskaffningsvärde både år 2022 och år 2021.

Byggnader, mark och markanläggningar	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	307 407	266 960
Inköp	0	8 876
Försäljning	0	-295
Genom fusion	0	31 866
Omklassificeringar	12 468	0
Ingående ackumulerat bidrag	-2 913	-2 913
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	316 962	304 494
Ingående avskrivningar	-124 410	-103 072
Försäljningar/utrangeringar	0	79
Genom fusion	0	-9 817
Omklassificeringar	0	0
Årets avskrivningar	-11 852	-11 600
Utgående ackumulerade avskrivningar	-136 262	-124 410
Ingående uppskrivning	63 548	0
Genom fusion	0	66 000
Årets avskrivning på uppskrivet belopp	-2 452	-2 452
Utgående ackumulerade uppskrivningar	61 096	63 548
Utgående redovisat värde	241 795	243 632

NOT 11: Maskiner, inventarier och andra tekniska anläggningar

Ingående ackumulerat bidrag på 19 700 tkr ingår i ingående anskaffningsvärde både år 2022 och år 2021.

Maskiner, inventarier och andra tekniska anläggningar	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 842 778	1 196 401
Inköp	0	72 769
Försäljningar/utrangeringar	-22 509	-8 983
Genom fusion	0	582 591
Omklassificeringar	84 463	0
Ingående ackumulerade bidrag	-19 700	-19 700
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 884 983	1 823 078
Ingående avskrivningar	-968 201	-626 311
Försäljningar/utrangeringar	19 892	6 846
Genom fusion	0	-270 080
Omklassificeringar	51	0
Årets avskrivningar	-78 982	-78 655
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 027 241	-968 201
Utgående redovisat värde	857 743	854 877

NOT 12: Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningar

Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningar	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	48 667	8 922
Inköp	122 031	84 662
Genom fusion	0	34 753
Omklassificeringar	-99 740	-79 670
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	70 958	48 667
Utgående redovisat värde	70 958	48 667

NOT 13: Andelar i koncernföretag

Andelar i koncernföretag	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	72 663
Genom fusion	0	- 72 663
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	0
Utgående redovisat värde	0	0

NOT 14: Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	15	15
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15	15
Utgående redovisat värde	15	15

NOT 15: Likvida medel

Likvida medel	2022-12-31	2021-12-31
Kassa och bank	15	17
Kommunkoncernkonto	62 478	124 103
	62 493	124 120

Kommunkoncernkontoteknik tillämpas med kommunen. Med kommunkoncernkonto avses ett samlingskonto för ränteberäkning och saldoållning och till vilket ett antal checkkonton, så kallade underkonton, är anslutna. Alla transaktioner på underkontot överförs automatiskt och omedelbart av banken till kommunkoncernkontot. Underkontonas saldon i banken är således alltid noll. Hässleholms Kommun är innehavare av kommunkoncernkonto. Koncernen innehar sex underkonton med en sammanlagd kreditlimit på 40 000 tkr.

NOT 16: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2022-12-31	2021-12-31
Övriga upplupna intäkter	6 280	7 008
Övriga förutbetalda kostnader	2 503	2 158
	8 783	9 166

NOT 17: Långfristiga skulder till kreditinstitut

Långfristiga skulder till kreditinstitut	2022-12-31	2021-12-31
De långfristiga skulderna till kreditinstitut förfaller till betalning enligt följande:		
Förfaller senare än 5 år efter balansdagen	0	0
Förfaller inom 2 till 5 år efter balansdagen	601 000	614 200
Förfaller inom 1 år efter balansdagen och som avser att omsättas	190 700	222 500
	791 700	836 700

NOT 18: Periodiserade anläggningsavgifter

Periodiserade anläggningsavgifter	2022-12-31	2021-12-31
Dricksvatten	11 559	11 829
Spillvatten	19 222	19 855
Dagvatten	3 025	2 936
	33 806	34 620

NOT 19: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna löner	416	507
Upplupna semesterlöner	4 154	4 897
Upplupna sociala avgifter	3 168	3 243
Upplupna räntekostnader	1 212	474
Upplupna kostnader lager	11 031	10 044
Övriga upplupna kostnader Fjärrvärme	5 421	5 616
Övriga upplupna kostnader Renhållning	4 073	5 256
Övriga upplupna kostnader VA	6 277	5 197
	35 752	35 234

NOT 20: Inköp och försäljningar mellan koncernföretag

Under 2022 uppgår försäljningen till koncernbolag till 46 215 (47 572) tkr och inköp från koncernbolag har gjorts för 15 486 (17 062) tkr.

NOT 21: Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, med mera

Bolagets behållning på kommunkoncernkontot har vid upprättandet av kassaflödesanalysen behandlats som likvida medel. Behållningen är 62 478 (124 120) tkr på bokslutsdagen.

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, med mera	2022-12-31	2021-12-31
Avskrivningar	93 822	93 293
Avsättning deponier	6 600	6 095
Uttag ur återställningsfond	0	-5 478
Övriga ej kassapåverkande poster	2 617	2 353
	103 039	96 263

NOT 22: Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner	2022	2021
Förändring överavskrivningar	-3 500	-18 200
	-3 500	-18 200

NOT 23: Obeskattade reserver

Obeskattade reserver	2022-12-31	2021-12-31
Akkumulerade överavskrivningar	339 128	335 628
	339 128	335 628

NOT 24: Övriga avsättningar

Övriga avsättningar	2022-12-31	2021-12-31
Återställningsfond IFA* (stängd deponi)	0	0
Återställningsfond IFA*	36 085	30 026
Återställningsfond FA**	7 974	7 433
	44 059	37 459

*IFA = icke farligt avfall

**FA = Farligt avfall. Avsättning till återställningsfond har skett för framtida återställningskostnader, baserade på beräkningar från utomstående konsultfirma.

NOT 25: Eget kapital

Uppskrivningsfond

Uppskrivningsfond	2022	2021
Belopp vid årets ingång	50 457	0
Avsättning till fonden under räkenskapsåret	0	52 404
Avskrivning av uppskrivna tillgångar	-1 947	-1 947
Avräkning av f g års resultat	-32 565	0
Belopp vid årets utgång	15 944	50 457

Fritt eget kapital enligt balansräkningen

Fritt eget kapital enligt balansräkningen	2022	2021
Ingående balanserat resultat	-32 565	15 305
Fusionsresultat	0	-52 105
Avräkning av uppskrivningsfond	34 512	0
Årets resultat	10 094	4 235
	12 041	-32 565

NOT 26: Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Ett elstöd till företag håller på att tas fram och beslut kommer att fattas av Energimarknadsmyndigheten under januari 2023 med utbetalning under 2023. Då bolaget har ett flertal elanläggningar beräknas elstödet att bli av vikt för verksamheten.

Resultat- och balansräkningarna kommer att föreläggas årsstämman 2023-03-16 för fastställelse.
Detta är en tillgänglighetsanpassad version av den års- och hållbarhetsredovisning
som signerats 2023-02-17

Vår revisionsberättelse har lämnats Hässleholm 2023-02-22
Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB

HÄSSLEHOLM MILJÖ AB
VI BRINNER FÖR EN HÅLLBAR FRAMTID

Hässleholm Miljö AB
281 80 Hässleholm

0451-26 82 00
hassleholmmiljo@hassleholm.se